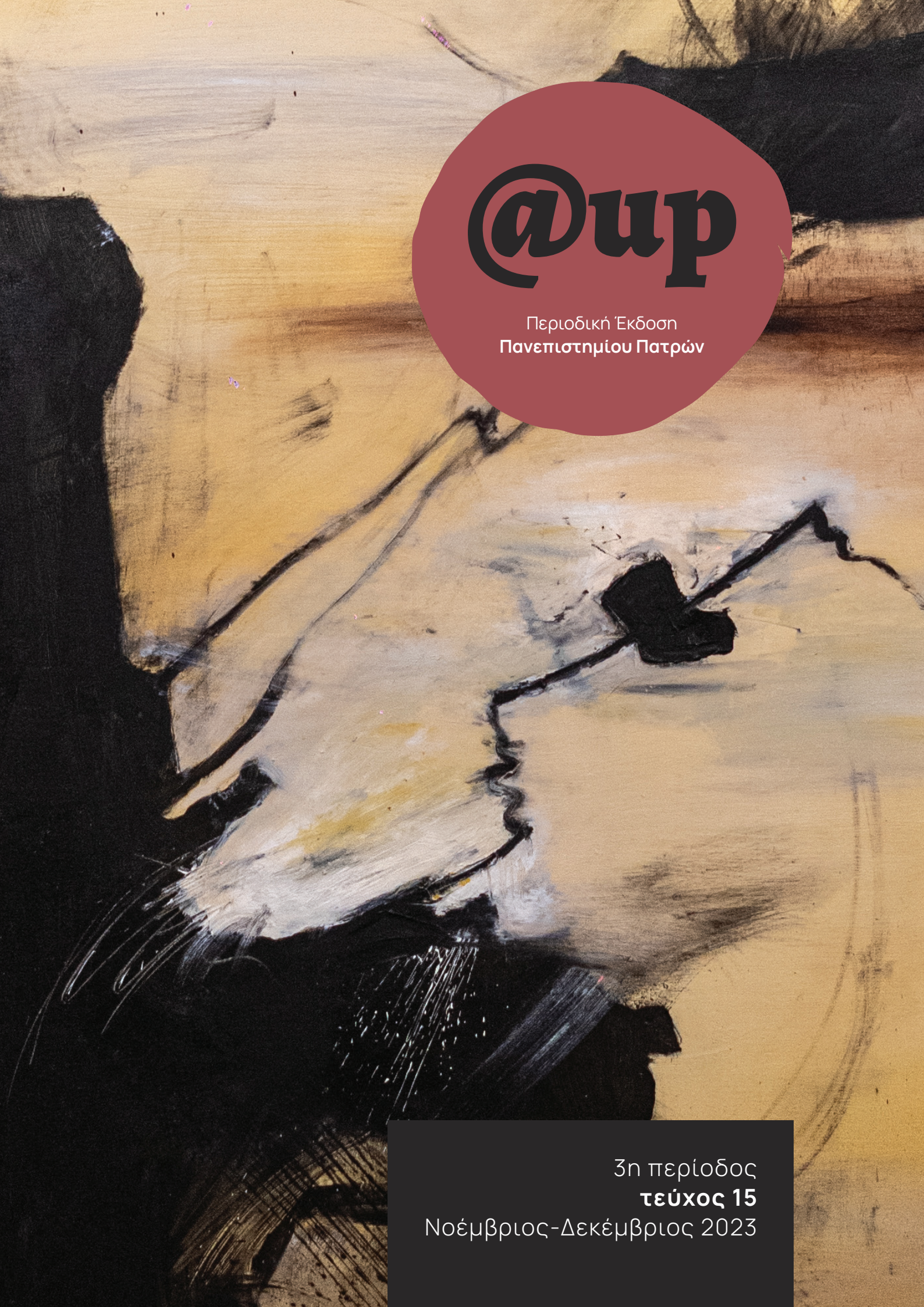

@up

Περιοδική Έκδοση
Πανεπιστημίου Πατρών

3η περίοδος
τεύχος 15
Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2023

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

@UP: ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ-ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ

Κατερίνα Κωστίου - Γιάννης Παπαθεοδώρου (Τμήμα Φιλολογίας)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πάνος Αλεξόπουλος (Ιατρική Σχολή)

Μαρία Αργυροπούλου (Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού)

Σταύρος Καλαϊτζίδης (Τμήμα Γεωλογίας)

Χρυσή Καραπαναγιώτη (Τμήμα Χημείας-Σχολή Θετικών Επιστημών)

Κυριάκος Σγάρμπας (Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών)

Αρχόντω Τερζή (Τμήμα Λογοθεραπείας, ΣΕΑΥ)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Φιλίω Βογιαντζή (Μονάδα Οικονομικής & Διοικητικής Υποστήριξης Ε.Λ.Κ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών)

ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

PENCILCASE

ΜΟΝΙΜΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Κώστας Βασιλόπουλος (Φοιτητής, Τμήμα Φυσικής)

Βασιλική Γεραντώνη (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

Χαρά Λαγού (Υποψ. Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας)

Γεωργία Λαλιώτη (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

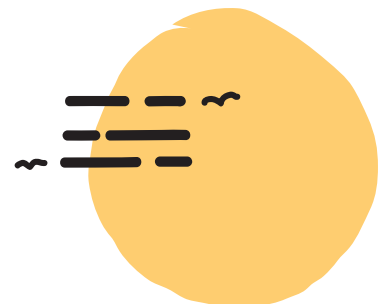
Ειρήνη Λάππα (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

Αγγελική Ματράκα (Υποψ. Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας)

Βασιλική Παπούλια (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

Ματίνα Παρασκευά (Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας)

Βενετία Σχοινά (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών)

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΕΥΧΟΥΣ

Νίκος Αποστολόπουλος, Κωνσταντίνος Βασιλόπουλος, Μάρω Γαλάνη, Βασιλική Γεραντώνη, Μ. Γεωργάκη, Κωνσταντίνος Γιωτόπουλος, Υ. Δημητρίου, Πένυ Θεολόγη-Γκούτη, iGem, Σ. Καλαϊτζίδης, Κατερίνα Κωστίου, Χαρά Λαγού, Γεωργία Λαλιώτη, Γεώργιος Λέξος, Ηλιάνα Λόη, Σαράντος Μαρινάκης, Αγγελική Ματράκα, Στυλιανός Μυστακίδης, Ε. Ντούρος, Αντώνης Παπαγεωργίου, Γιάννης Παπαθεοδώρου, Ραφαήλ Πίτσιλλος, Μάριος Σαράντης, Βενετία Σχοινά, Τμήμα Μεταφοράς Τεχνολογίας, Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας, Ανδρονίκη Π. Χρυσάφη

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Συντάκτες της ύλης

Upatras Photo Gallery

Pexels.com / Unsplash.com / rawpixel.com

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

newsletter@upatras.gr

Ενυπόγραφα άρθρα και συνεντεύξεις δεσμεύουν μόνον τους συντάκτες τους. Επιτρέπεται η αναδημοσίευση οποιουδήποτε μέρους της ύλης του @Up, αρκεί να είναι ακριβής και να αναφέρεται η πηγή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

EDITORIAL

ΔΗΜΟΣΙΑ Ή ΚΡΑΤΙΚΑ ΑΕΙ; (4)

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

UPATRAS GEO-MINING FIELD WORKSHOP: GEO-EXPLORATION OF CRITICAL ELEMENTS IN BALKANS — Μ. ΓΕΩΡΓΑΚΗ, Υ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Ε. ΝΤΟΥΡΟΣ, Σ. ΚΑΛΑΪΤΖΙΔΗΣ (6)

ΤΟ 2^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΑΣΜΑΤΟΣΚΟΠΙΑΣ — ΣΑΡΑΝΤΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (9)

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ: ΣΥΜΒΑΛΛΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ — ΠΕΝΥ ΘΕΟΛΟΓΗ-ΓΚΟΥΤΗ, ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ (11)

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΡΓΟΥ NEXT-MUSEUM ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS+ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΟΧΗ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ — ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (13)

IMAGINING A SETTING INTO THE FUTURE — ΜΑΡΩ ΓΑΛΑΝΗ (15)

UP-ΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

«Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΟΥ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ...» — ΝΙΚΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (17)

UNIVERCITY

Η 8^η ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΦΟΡΑΣ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑΣ PATRAS IQ — ΤΜΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (20)

ALUMNI

«ΚΑΝΤΕ ΤΙΣ ΙΔΕΕΣ ΣΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ...» — ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΕΖΟΣ (21)

ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ (ΠΡΟ)ΤΑΣΕΙΣ

ΧΡΥΣΟ ΜΕΤΑΛΛΙΟ ΣΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ iGEM, ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ, ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ PATRAS MEDICINE iGEM 2023 (23)

ΠΡΩΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ ΣΤΟ 29^ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ — ΡΑΦΑΗΛ ΠΙΤΣΙΛΛΟΣ, ΜΥΡΣΙΝΗ ΣΤΡΑΤΗ (25)

ΠΟΛΙΚΟ ΣΕΛΑΣ, ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ — ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ (27)

ΑΝΤΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΟΣ. 1943-2023: 80 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΩΝ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ. — ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΡΑΝΤΗΣ (29)

«Η ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΖΩΗ ΣΕ ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ...» — ΗΛΙΑΝΑ ΔΟΗ (31)

ΓΡΑΜΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΕΣ-ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΒΙΒΛΙΟ

Ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ, Ο ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ — ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ Π. ΧΡΥΣΑΦΗ (32)

Η ΤΟΥΡΚΟΜΕΡΙΤΙΣΣΑ. ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΜΑΡΙΚΑΣ ΝΙΝΟΥ — ΓΕΩΡΓΙΑ ΔΑΔΙΩΤΗ (34)

Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΤΗΣ ΜΙΕΚΟ ΚΑΒΑΚΑΜΙ — ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΓΕΡΑΝΤΩΝΗ (36)

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ORPENHEIMER: ΕΝΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΟΣ Ή ΜΙΑ ΑΚΟΜΗ ΥΠΕΡΜΕΤΡΑ ΦΙΛΟΔΟΞΗ ΤΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΝΟΛΑΝ; — ΧΑΡΑ ΛΑΓΟΥ (38)

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΝΕΟΝΙ—ΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ, ΠΟΥ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ YOUTUBE ΕΚΑΝΑΝ ΚΑΡΙΕΡΑ — ΒΕΝΕΤΙΑ ΣΧΟΙΝΑ (39)

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

ΓΟΒΕΣ (40)

Editorial

ΔΗΜΟΣΙΑ Ή ΚΡΑΤΙΚΑ ΑΕΙ;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΩΣΤΙΟΥ - ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Αυτή την περίοδο, μπαίνει στην τελική ευθεία της παρουσίασης, της σχετικής διαβούλευσης, και της ψήφισης το νομοσχέδιο για την ίδρυση των «μη κρατικών ΑΕΙ». Η νομική πλαισίωσή του φαίνεται να λύνει ζητήματα αντιστοιχίας, αναλογίας και εναρμόνισης του εθνικού δικαίου με το Ενωσιακό δίκαιο, κυρίως σε ό,τι αφορά την ελευθερία εγκατάστασης και παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών σε «μη κρατικά» πανεπιστημιακά Ιδρύματα, με παράλληλη αναγνώριση ισοτιμίας σε ακαδημαϊκούς τίτλους και σε επαγγελματικά δικαιώματα. Απ' όσα στοιχεία έχουν δει έως τώρα το φως της δημοσιότητας, μια παράλληλη εξέλιξη θα είναι η δυνατότητα σύμπραξης των ελληνικών ΑΕΙ με Πανεπιστήμια της αλλοδαπής, που εδρεύουν σε άλλες χώρες μέλη της ΕΕ ή σε χώρες -συμβαλλόμενα μέλη της GATS- συμπράξεις, που ήταν, ήδη, σύμφωνες με το ελληνικό Σύμφωνο, και, σε μεγάλο βαθμό, εφαρμόζονταν από τα ελληνικά ΑΕΙ, στο πλαίσιο του ενιαίου και διευρυμένου χώρου ευρωπαϊκής εκπαίδευσης και έρευνας.

Πέρα όμως από την τύχη των «μη κρατικών» ΑΕΙ, με την ευκαιρία του επικείμενου νομοσχεδίου καλό θα ήταν να τεθούν σε διάλογο ορισμένα κεντρικά ζητήματα, που απασχολούν τα ελληνικά δημόσια ΑΕΙ· ίσως και ως αποτέλεσμα των εφαρμοστικών δυσλειτουργιών του προηγούμενου νόμου. Θα μπορούσαμε να κωδικοποιήσουμε αυτά τα προβλήματα σε τρεις κατηγορίες: α) ο νέος τρόπος ανάδειξης και λειτουργίας των πανεπιστημιακών αρχών και οργάνων δεν εξάλειψε τις προηγούμενες παθογένειες, ενώ πολλά Ιδρύματα έμειναν, για καιρό, «ακέφαλα», έως ότου επιτευχθούν οι απαραίτητες «συναινέσεις» ανάμεσα στα εκλεγμένα μέλη του Συμβουλίου Ιδρύματος· β) η επιβεβλημένη διαδικασία αξιολόγησης/πιστοποίησης των προγραμμάτων σπουδών οδήγη-

σε, εντέλει, σε μια γραφειοκρατική αντίληψη για τη λειτουργία του Πανεπιστημίου, με εξοντωτικό φόρτο των μελών ΔΕΠ, πέρα και έξω από οποιαδήποτε ευθεία συσχέτιση των διοικητικών καθηκόντων τους με αυτά που απορρέουν από την ίδια την ακαδημαϊκή ιδιότητά τους· γ) η ευελιξία για την οργάνωση νέων προγραμμάτων σπουδών, η πρόσληψη νέου ακαδημαϊκού προσωπικού, ή ακόμη και οι ενδεχόμενες αλλαγές στον «ακαδημαϊκό χάρτη» (συγχωνεύσεις, συνεργασίες, συμπράξεις), προϋποθέτουν, ακόμη, χρονοβόρες διαδικασίες, που τελειώνουν με τη γνωστή «υπογραφή Υπουργού».

Συμπέρασμα: ενώ για τα «μη κρατικά ΑΕΙ», επιζητείται –και δικαίως– ένα νομικό πλαίσιο απελευθέρωσης της λειτουργίας τους, τα ελληνικά δημόσια ΑΕΙ παραμένουν εγκλωβισμένα σε ανελαστικές νομικές ρυθμίσεις και σε γραφειοκρατικές μορφές οργάνωσης. Το σύστημα αυτό έχει εξελιχθεί, μάλιστα, σε ένα άλλοθι αδράνειας για τη δικαιολόγηση της μη ακαδημαϊκής παραγωγικότητας και της έλλειψης αξίας στην ποιότητα των εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Διαθέτοντας την πιο «ακριβή» γραφειοκρατία σε όλη την Ευρώπη, η Ελλάδα πρωτοτυπεί ακόμη και στα δημόσια Πανεπιστήμιά της: τα εκατομμύρια που θα μπορούσαν να διοχετευθούν στην παραγωγή νέας γνώσης και έρευνας σπαταλώνται στις ανάγκες χρηματοδότησης ενός πολύπλοκου και διαρκώς διευρυνόμενου γραφειοκρατικού μηχανισμού «τεχνητής προστασίας».

Σε άλλες –όχι πολύ μακρινές– εποχές, ο/η Homo Academicus ήταν μια αξιακά αναγνωρισμένη, εκπαιδευτικά γοητευτική και, κάποιες φορές, χαρισματική φιγούρα της γνώσης. Το Πανεπιστήμιο υπηρετούσε κατεξοχήν τη γνώση και την έρευνα, χωρίς αυτή να συρρικνώνεται σε ένα σύνολο εξαρτήσεων ανάμεσα σε «σπουδαστές-πελάτες» και σε οικονομικά μοντέλα «εκπαιδευτικής ηγεσίας». Στο νέο επαγγελματικό μοντέλο, αυτό που προωθείται είναι η τεχνοκρατική και ίσως αγοραία αντίληψη για τη διοικητική «οργάνωση» και λειτουργία του Πανεπιστημίου, υπό τη διαρκή εποπτεία του Κράτους. Το γεγονός αυτό έχει επηρεάσει καταλυτικά και την ίδια την ταυτότητα των Πανεπιστημίων. Τα Πανεπιστήμια στην Ελλάδα έχουν γίνει πολύ περισσότερο «κρατικά» παρά δημόσια. Αυτή η συνεχής στρέβλωση, μάλιστα, έχει στρέψει πολύ κόσμο στην επιλογή των «μη κρατικών» Πανεπιστημίων, τα οποία εμφανίζουν ως βασικό πλεονέκτημα την ευελιξία τους. Από αυτή την άποψη, καλό θα ήταν να επανέλθει στη δημόσια συζήτηση ο εκσυγχρονισμός των πολιτειακών εγγυήσεων, που βοηθούν το δημόσιο Πανεπιστήμιο να δικαιώσει την αποστολή του, τόσο ως φορέας γνώσης όσο και ως μοχλός ανάπτυξης. Παράλληλα και δίπλα στα «μη κρατικά» ΑΕΙ, το ελληνικό δημόσιο Πανεπιστήμιο πρέπει να διεκδικήσει την καταστατική αυτονομία του και την ορθολογική αναδιάρθρωσή του. Δεν πρόκειται για μια ανάγκη ανταγωνιστικής επιβίωσης, αλλά για μια πράξη στρατηγικής απελευθέρωσης από την περίφημη «υπογραφή Υπουργού».

από τη

της πανεπιστημιακής
κοινότητας

UPATRAS GEO-MINING FIELD WORKSHOP: GEO- EXPLORATION OF CRITICAL ELEMENTS IN BALKANS

**Μ. ΓΕΩΡΓΑΚΗ, Υ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ,
Ε. ΝΤΟΥΡΟΣ, Σ. ΚΑΛΑΪΤΖΙΔΗΣ**
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ,
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

Η Επιστημονική Φοιτητική Ομάδα UPatras S.E.G. Student Chapter πραγματοποίησε επταήμερη εργασία υπαίθρου στη Σερβία από την 1η μέχρι τις 7 Ιουλίου 2023, σε συνεργασία με το Faculty of Mining and Geology του Πανεπιστημίου του Βελιγραδίου. Συνολικά 21 μέλη της Ομάδας συμμετείχαν στο ταξίδι.

Η ομάδα μας επισκέφθηκε πολλές περιοχές της Σερβίας, όπως το Βελιγράδι, το Kostolac, το Bor, τη Čoka Rakita, και τη Loznica. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού μας, η ομάδα μας είχε την ευκαιρία να εξερευνήσει την πλούσια μεταλλευτική ιστορία της χώρας, η οποία είναι εμφανής μέσω της έντονης εξορυκτικής δραστηριότητας που παρατηρήσαμε σε όλες τις περιοχές που επισκεφθήκαμε. Μερικοί από τους τύπους κοιτασμάτων που εξερευνήσαμε ήταν ο λιγνίτης (ξυλίτης), οι μεταλλοφορίες Cu-Au αλλά και Li-B.

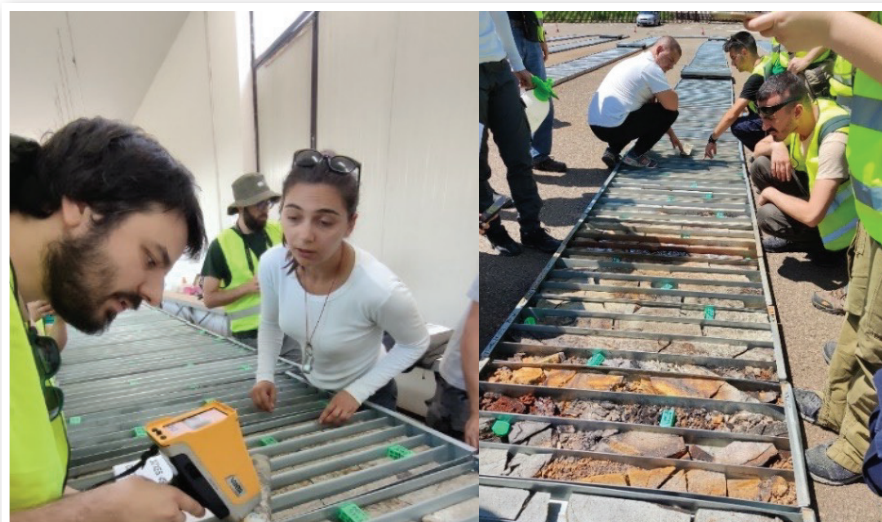
Η ομάδα μας επισκέφθηκε τη Σχολή Μεταλλείων και Γεωλογίας του Πανεπιστημίου του Βελιγραδίου, συνοδευόμενοι από τους καθηγητές Δρ. Dragana Životić και Δρ. Vladimir Simić, όπου και παρατηρήσαμε τη συλλογή ορυκτών και μεταλλευμάτων από περιοχές της Σερβίας. Επισκεφθήκαμε το ορυχείο Kostolac, το οποίο εκμεταλλεύεται η εταιρία Elektroprivreda Srbije και φιλοξενεί κοιτάσματα λιγνίτη πλούσιου σε ξυλίτη ηλικίας Μειόκαινου. Η ομάδα μας είχε την ευκαιρία να επισκεφτεί το ορυχείο ανοικτής εκσκαφής, όπου ενημερωθήκαμε για τον τρόπο εξόρυξης. Την επόμενη μέρα επισκεφτήκαμε τις εγκαταστάσεις της εταιρίας Dundee Precious Metals Inc. (DPM), η οποία δραστηριοποιείται κυρίως σε έρευνα χρυσού και χαλκού στην Čoka Rakita. Οι γεωλογικές ενότητες της περιοχής αποτελούνται από το Παλαιοζωικό κρυσταλλικό υπόβαθρο, την Άνω Ιουρασική-Κρητιδική Ανθρακική ιζηματογενή Ενότητα, καθώς και την Ανώτερη Κρητιδική Μαγματική Ενότητα. Το κοιτάσμα χρυσού ανήκει στο μαγματικό σύμπλεγμα Timok και εμφανίζεται σε τέσσερις ιζηματογενείς σχηματισμούς, με πιθανά αποθέματα Au 662 koz και μέσο βαθμό περιεκτικότητας 1,07 g/t. Στην περιοχή έχουν παρατηρηθεί και κοιτάσματα Au τύπου Carlin, πορφυρικά συστήματα Cu-Au και Au, μεταλλοφορίες αντικατάστα-

σης ανθρακικών πετρωμάτων, αλλά και κοιτάσματα SHG Ύστερης Κρητιδικής περιόδου. Η ομάδα μας είχε τη δυνατότητα να παρατηρήσει σε ζωντανό χρόνο τις γεωτρητικές δραστηριότητες στην ενεργή περιοχή εξερεύνησης, και αργότερα να εξετάσει και να εργαστεί πάνω σε πυρήνες γεωτρήσεων της εταιρίας.

Το αμιγώς εκπαιδευτικό πρόγραμμά μας συνεχίστηκε με επίσκεψη στο Rogozna Gold-Copper-Zinc Project στη νότια Σερβία, το οποίο ανήκει στην Zlatna Reka Resources, θυγατρική της εταιρίας Ibaera Capital. Η πολυμεταλλική μεταλλοφορία της περιοχής χαρακτηρίζεται από διάσπαρτες έως ημι-μαζικές ζώνες χαλκοπυρίτη, σφαλερίτη, σιδηροπυρίτη και αιματίτη με δευτερεύουσα συμμετοχή γαληνίτη, μέσα σε έντονα εξαλλοιωμένο skarn και αποτελεί μέρος της μεταλλευτικής περιοχής Treпча, η οποία είναι μια από τις μεγαλύτερες περιοχές εξόρυξης Pb- Zn- Ag στην Ευρώπη, με ιστορική παραγωγή περίπου 30 Mt. Πραγματοποιήθηκε εκπαίδευση της ομάδας μας στην καταγραφή πυρήνων γεωτρήσεων, στη διενέργεια μετρήσεων με τη χρήση φορητής συσκευής φθορισμετρίας ακτίνων X (XRF), αλλά και στην ερμηνεία των αποτελεσμάτων αυτής.

Την τελευταία μας ημέρα στη Σερβία, επισκεφθήκαμε το Jadar Lithium Project της Rio Tinto στη Loznica, Jadar Valley, στη δυτική Σερβία. Η ομάδα είχε την ευκαιρία να παρατηρήσει πολυάριθμους πυρήνες υδροθερμικής μεταλλοφορίας Li- B, που φιλοξενούνται μέσα σε λιμναία ιζήματα. Οι τύποι πετρωμάτων που απαντώνται στην περιοχή αυτή είναι απολιθωματοφόροι ιλυόλιθοι, μάργες, τοφφιτικοί πηλίτες, ψαμμίτες και φτωχά στρωματοποιημένα λατυποπαγή. Οι μεταλλοφορίες Li-B εμφανίζονται μέσα στα προαναφερθέντα ιζήματα σε τρεις ορίζοντες: την Άνω, τη Μέση και την Κάτω Ζώνη. Θεωρείται ότι έχει σχηματιστεί κατά τη διάρκεια της ιζηματογένεσης και της πρώιμης διαγένεσης από ρευστά πλούσια σε άλατα Li και B κατά την ηφαιστειοϊζηματογενή απόθεση. Για την περιοχή έχει προταθεί επίσης η θεωρία μιας γρανιτικής διείσδυσης που κρυσταλλώθηκε και τροφοδότησε τη περιοχή με υδροθερμικά ρευστά πλούσια σε μέταλλα.

Η ομάδα μας κατά τη διαμονή της στη Σερβία δεν επικεντρώθηκε, όμως, μόνο στο γεωλογικό κομμάτι, καθώς το πλούσιο ιστορικό παρελθόν της χώρας δεν μπορεί να μείνει απαρατήρητο. Από τα πολυάριθμα ιστορικά και πολιτισμικά αξιοθέατα, επισκεφτήκαμε το φρούριο και το Εθνικό μουσείο του Βελιγραδίου, το μουσείο του Nikola Tesla και τον Καθεδρικό ναό του Αγίου Σάββα που αποτελεί τον μεγαλύτερο ορθόδοξο ναό των Βαλκανίων. Επίσης, κατά τη διάρκεια κρουαζιέρας στο Σάβα ποταμό επισκεφτήκαμε το φρούριο Νεμπόισα, παραποτάμιο φρούριο του Βελιγραδίου, στο οποίο βρήκε μαρτυρικό θάνατο ο Ρήγας Φεραίος.

Ακόμη, λίγα μέτρα μακριά από το ορυχείο Kostolac, η ομάδα μας είχε την ευκαιρία να επισκεφθεί τον αρχαιολογικό χώρο του Viminacium, όπου γευτήκαμε εδέσματα σε στυλ Ρωμαϊκής εποχής. Μια μικρή έκπληξη μας περίμενε, καθώς ένα άψογα διατηρημένο απολίθωμα μαμούθ βρισκόταν εκεί. Τέλος επισκεφτήκαμε το μοναστήρι Gornjak, το οποίο βρίσκεται στην είσοδο του φαραγγιού Gornjak και χτίστηκε το 1378.

Η άσκηση υπαίθρου συσχετιζόταν άμεσα με το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς τα καλυπτόμενα θέματα περιλάμβαναν τα εξής πεδία: Κοιτασματολογία, Εισαγωγή στη Μεταλλευτική Εξερεύνηση και Γεωλογία Μεταλλείων, Εφαρμογές της Οργανικής Πετρολογίας στη Γεωλογία, τη Βιομηχανία και το Περιβάλλον, καθώς και Εισαγωγή στην Μεταλλευτική Κληρονομιά και Γεωτουριστική διαχείριση.

Ο UPatras S.E.G. Student Chapter θέλει να ευχαριστήσει θερμά τους καθηγητές Dragana Životić και Vladimir Simić από το Πανεπιστήμιο του Βελιγραδίου, που μας συνόδευαν κατά την διαμονή μας στη Σερβία και φυσικά όλο το προσωπικό των εταιρειών: Elektroprivreda Srbije, Dundee Precious Metals Inc, Zlatna Reka Resources και Rio Tinto για τη φιλοξενία τους και την εκπαίδευση που παρείχαν στην ομάδα μας.

Ακόμη, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τον ΕΛΚΕ του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και τους υπόλοιπους χορηγούς μας, S.E.G. Canada, METKA ATE., HELLAS GOLD SA., Τοπαλίδης ΑΕ., Δελφοί-Δίοτομο ΑΜΕ., Lithos Geological Services Ltd., Λύρος & Συνεργάτες, UNISOL, Geo-Environ-Δ. Τσαγκάς και φυσικά το Kavvadias Tours.

ΤΟ 2^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΑΣΜΑΤΟΣΚΟΠΙΑΣ

ΣΑΡΑΝΤΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

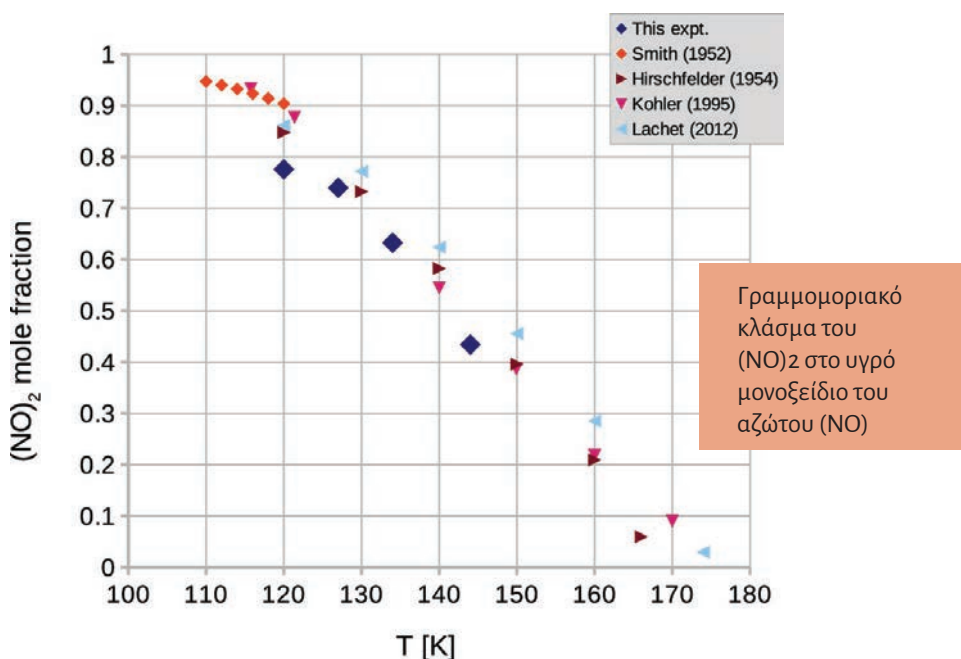
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΧΗΜΕΙΑΣ

Το 2^ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικοχημείας και Φασματοσκοπίας (International Conference on Physical Chemistry and Spectroscopy, ICPCS 2023) έλαβε χώρα στο Αμφιθέατρο ΑΘΕΙΟ της Σχολής Θετικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο Πατρών κατά το διάστημα 27-29 Σεπτεμβρίου 2023. Το Συνέδριο διοργανώνεται κάθε δύο χρόνια με σκοπό την ανάδειξη πειραματικών και θεωρητικών μελετών στις διαμοριακές δυνάμεις, υπερκρίσιμα ρευστά, και φασματοσκοπία. Ο σκοπός του παρόντος άρθρου είναι να πληροφορήσει την Πανεπιστημιακή μας κοινότητα για το Συνέδριο (<https://icpcs2023.chem.upatras.gr>) προσδοκώντας σε διεύρυνσή του και στη δημιουργία αειφόρων συνεργασιών με συναδέλφους συναφών γνωστικών αντικειμένων αλλά και με την τοπική κοινωνία.

Αυτή τη χρονιά το συνέδριο είχε τρία κύρια (αλλά όχι αποκλειστικά) θέματα: α) υπερκρίσιμα ρευστά (supercritical fluids), β) κρυστάλλωση, πολυμορφισμός και αλλαγές φάσεων (crystallization, polymorphism and phase changes), και γ) μονοξείδιο του αζώτου (nitric oxide ή πιο σωστά nitrogen monoxide, NO). Τα επιστημονικά αυτά πεδία γνωρίζουν αξιόλογη ερευνητική ανάπτυξη διεθνώς.

Με εντυπωσίασε η σημαντική πρόοδος (σε σύγκριση τουλάχιστον με το συνέδριο που έγινε πριν δυο χρόνια) στις θεωρητικές μελέτες για τα υπερκρίσιμα ρευστά. Δεν παρατήρησα παρόμοια πρόοδο και στις πειραματικές μελέτες, τουλάχιστον επειδή τα πειράματα στον συγκεκριμένο τομέα είναι χρονοβόρα, κοστοβόρα και επικίνδυνα. Είναι ένας τομέας της επιστήμης ο οποίος δεν είναι ιδιαίτερα εξαπλωμένος στην Ελλάδα, αλλά πιστεύω ότι θα μπορούσαν να γίνουν συνέργειες στο μέλλον με εθνικές αλλά και διεθνείς προσπάθειες.

Σε ό,τι αφορά στις διαλέξεις για την κρυστάλλωση, πολυμορφισμό και αλλαγές φάσεων, εντόπισα μεγάλη πρόοδο στις πειραματικές μελέτες (για παράδειγμα σκέδαση νετρονίων) αλλά και στην εφαρμογή της κβαντικής θεωρίας στη συμπυκνωμένη φάση. Μου δόθηκε επίσης η δυνατότητα να γνωρίσω καλύτερα την υψηλού

επιπέδου έρευνα που γίνεται στο Τμήμα των Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου μας. Παρατήρησα ότι οι ξένοι ομιλητές έδειχναν μεγάλο ενθουσιασμό όταν εμφανίζονταν προοπτικές για συνεργασία με την ελληνική επιστημονική κοινότητα.

Στη συνεδρία για το μονοξείδιο του αζώτου, οι μισοί περίπου ομιλητές ήταν από το Πανεπιστήμιο Radboud (Nijmegen, Κάτω Χώρες) μιας και το Πανεπιστήμιο αυτό πρωτοπορεί τα τελευταία 50 χρόνια στη μελέτη αυτού του αερίου (NO). Η πρωτοτυπία των συναδέλφων μου στο Radboud είναι ότι μελετώντας με ασύγκριτα υψηλή (πειραματική και θεωρητική) ακρίβεια συγκρούσεις του μονοξειδίου του αζώτου (NO) στην αέρια φάση, διευρύνουν τα όρια της γνώσης για τις συγκρούσεις όλων των μορίων (ελεύθερων ριζών). Πέραν των ερευνητών από το Radboud, διαλέξεις δόθηκαν για την πρόοδο στην κατανόηση του ρόλου του μονοξειδίου του αζώτου (NO) στην ατμοσφαιρική ρύπανση, της μικροσκοπικής δομής του στην υγρή φάση, αλλά και της σκέδασής του από το γραφένιο.

Προσκλήσεις για συμμετοχή στο συνέδριο στάλθηκαν και στις πέντε ηπείρους. Η συμμετοχή στο συνέδριο ήταν δωρεάν, όμως για πρακτικούς και τεχνικούς λόγους ο μέγιστος αριθμός των συμμετεχόντων ορίστηκε στα 80 (δια ζώσης) και 300 άτομα (εξ αποστάσεως) για κάθε συνεδρία. Λίγο πριν την πρώτη ημέρα του συνεδρίου, η χώρα μας και η γεωγραφική μας περιοχή επλήγησαν από πλημμύρες, γεγονός που αποθάρρυνε πολύ κόσμο από το να έλθει και να το παρακολουθήσει δια ζώσης.

Στο χώρο της Φυσικοχημείας διεθνώς οι γυναίκες είναι, δυστυχώς, μειονότητα και για αυτό τον λόγο καταβλήθηκε κάθε δυνατή προσπάθεια για τη συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων γυναικών στο ICPCS. Τελικά από τους 19 ομιλητές, μόνον οι 5 ήταν γυναίκες παρόλο που στείλαμε προσκλήσεις σε πολύ περισσότερες. Η αύξηση των ομιλητριών είναι κάτι για το οποίο πρέπει να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε. Στους συμμετέχοντες στο συνέδριο, οι νέες φοιτήτριες ήταν περισσότερες των φοιτητών, κάτι που μας δίνει ελπίδα για το μέλλον.

Ευχαριστώ από καρδιάς τον Co-Chair κ. Π. Κουτσούκο (Ομότιμο Καθηγητή του Τμήματος Χημικών Μηχανικών), την Κοσμητεία, το Τμήμα Χημείας, τον ΕΛΚΕ για την παροχή οικονομικής ενίσχυσης, τη διεθνή επιστημονική επιτροπή, την τοπική οργανωτική επιτροπή, την Ένωση Ελλήνων Χημικών (Περιφερειακό Τμήμα Πελοποννήσου & Δυτικής Ελλάδας) για την οικονομική ενίσχυση σε είδος, τους συμμετέχοντες, και τους φοιτητές της ερευνητικής μου ομάδας για τη βοήθειά τους. Θα ήταν μεγάλη χαρά να ακούσω προτάσεις για το πώς το Συνέδριο θα μπορούσε να γίνει ακόμα πιο χρήσιμο για την Πανεπιστημιακή κοινότητα και την κοινωνία, αλλά και ιδέες για να αυξήσουμε ακόμα περισσότερο τη συμμετοχή.

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ: ΣΥΜΒΑΛΛΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΠΕΝΥ ΘΕΟΔΩΓΗ-ΓΚΟΥΤΗ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ-ΕΘΝΟΛΟΓΟΣ, ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΜΕΤ ΠΠ,
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΜΟΥΣΕΙΩΝ-ICOM

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΜΕΤ ΠΠ, ΔΡ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Το 2023, η Διεθνής Ημέρα των Μουσείων είχε ως γενικό θέμα «Μουσεία, αειφορία και ποιότητα ζωής». Υπό αυτές τις συνθήκες το Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών (ΜΕΤ) αποφάσισε να δημιουργήσει το ομαδοσυνεργατικό παιχνίδι σοβαρού σκοπού με τον τίτλο «Το κυνήγι των ορυκτών στο ΜΕΤ: Συμβάλλοντας στην αειφορία και την ποιότητα ζωής» για μαθητές δευτεροβάθμιας και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το παιχνίδι σχεδιάστηκε με τη συμμετοχή εθελοντών φοιτητών του τμήματος Γεωλογίας και υλοποιήθηκε στις 16 Μαΐου 2023 με την συμμετοχή 5 σχολείων, δημοτικών και γυμνασίων και την υποστήριξη των υπευθύνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αχαΐας.

Το ΜΕΤ έχει διαχρονικά ένα ισχυρό ενδιαφέρον να αντιμετωπίσει ελλείψεις επιστημονικού αλφαριθμητισμού και να προωθήσει θετικές στάσεις και συμπεριφορές. Για αυτό τον λόγο έχει σχεδιάσει και αναπτύξει μεταξύ άλλων τέσσερα εκπαιδευτικά προγράμματα για τα ορυκτά στην καθημερινή μας ζωή. Το παιχνίδι διευκολύνει την οικοδόμηση νοητικών συνδέσεων μεταξύ της καθημερινής ζωής, της Γεωλογίας, των μουσειακών συλλογών του ΜΕΤ, της περιβαλλοντικής προστασίας και της αειφορίας.

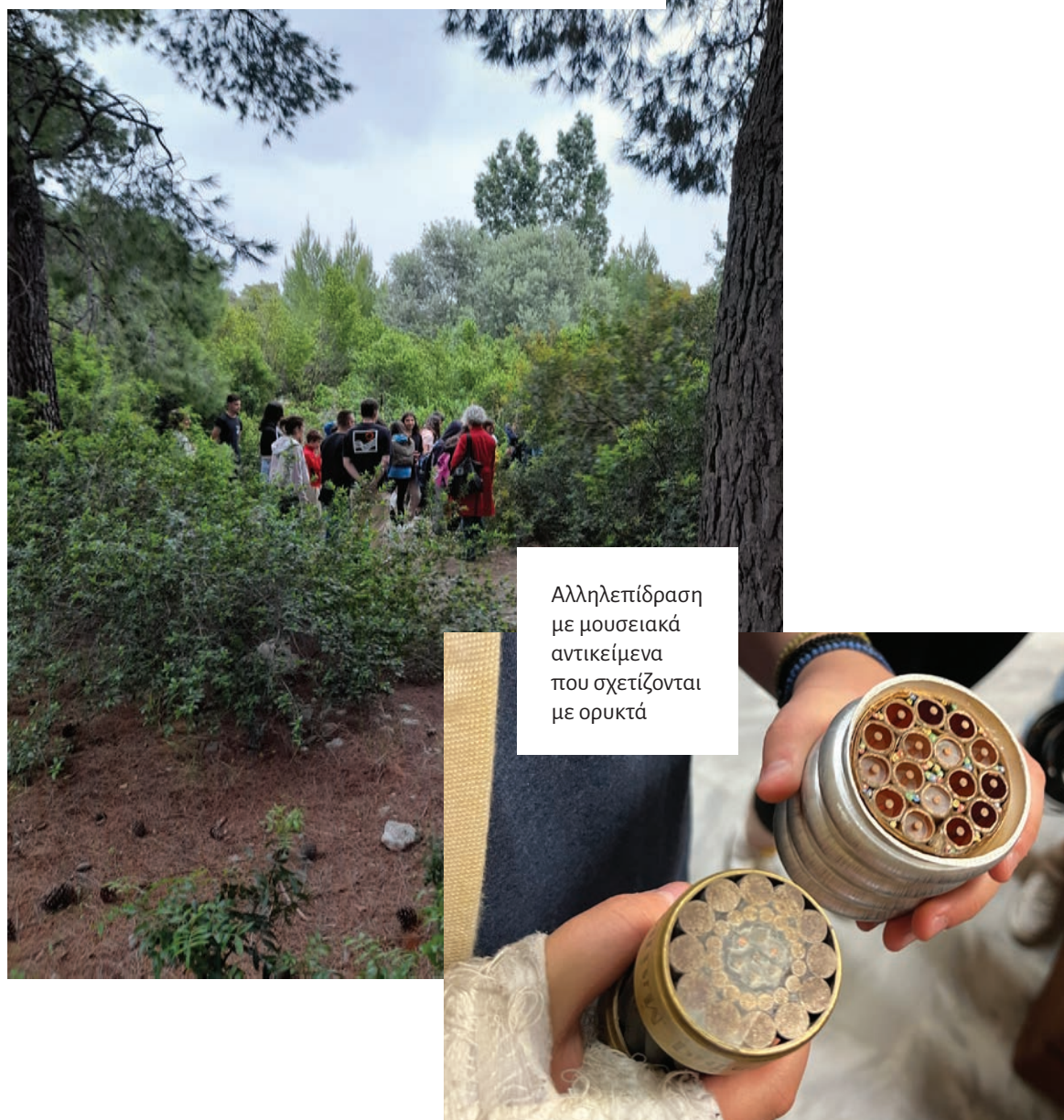
Το παιχνίδι ξεκινά με ένα οπτικοακουστικό μήνυμα από το 2123: εκεί τα ορυκτά είναι πλέον δυσεύρετα και η μόνη επιλογή των κατοίκων της γης είναι να ζητήσουν βοήθεια ώστε να τους τα στείλουμε από το παρελθόν! Τα παιδιά που συμμετείχαν στην πρώτη εφαρμογή του παιχνιδιού χωρίστηκαν ακολούθως σε ομάδες εξερευνώντας τον υπαίθριο χώρο πέριξ του ΜΕΤ χρησιμοποιώντας φορητές συσκευές, κινητά ή tablets για να τα ανακαλύψουν. Εκεί είχαν εκ προοιμίου τοποθετηθεί επιμελώς από τους οργανωτές χαρακτηριστικοί κρύσταλλοι των θεματικών ορυκτών. Κάθε ομάδα, αφού ανακάλυψε ένα από τα τέσσερα διαθέσιμα ορυκτά, ακολούθως έλαβε οδηγίες-γρίφους για να ανακαλύψει κρυφά αντικείμενα από τη συλλογή του ΜΕΤ ή τμήματα του κτιρίου, που σχετίζονται με το συγκεκριμένο ορυκτό. Η ομάδα ανακαλύπτοντας το αντικείμενο ή το τμήμα του κτιρίου, αλληλεπιδρούσε μαζί του εκπληρώνοντας μια αποστολή σε σχέση με αυτό εντός συγκεκριμένου χρόνου και αποτύπωνε την εμπειρία της στην εφαρμογή. Η αρχική οθόνη και η αλληλεπίδραση με τα ορυκτά απεικονίζονται στο σχήμα 1. Μετά την ολοκλήρωση της αποστολής τους, στο τελικό στάδιο, όλες οι ομάδες συναντήθηκαν στο αμφιθέατρο του ΜΕΤ. Στη συνέχεια, οι ομάδες ψήφισαν το ορυκτό που θεωρούν ότι παίζει τον σημαντικότερο ρόλο στην καθημερινότητά μας και πρέπει οπωσδήποτε να διατηρηθεί στο μέλλον, καταθέτοντας τα επιχειρήματά τους. Στο τέλος και μετά την επιτυχημένη ολοκλήρωση του παιχνιδιού, έλαβαν ένα δεύτερο, ευχαριστήριο μήνυμα από το μέλλον για τη διατήρηση της γεωλογικής μας κληρονομιάς.

Η συμμετοχή των φοιτητών Γεωλογίας στη βιωματική και πολύπλευρη, συνεργατική διαδικασία εκπαιδευτικού σχεδιασμού, ανάπτυξης διαδραστικού εκπαιδευτικού υλικού και συντονισμού – διευκόλυνσης του εκπαιδευτικού παιχνιδιού, έχοντας ως μέντορες τα στελέχη του ΜΕΤ αποδείχθηκε μια πολύτιμη εμπειρία για την μελλοντική σταδιοδρομία τους ως επιστήμονες. Οι μαθητές που συμμετείχαν είχαν μια εξαιρετική ευκαιρία να παίξουν ένα παιχνίδι σοβαρού σκοπού χρησιμοποιώντας φορητές συσκευές, εξερευνώντας το ΜΕΤ, συζητώντας μεταξύ τους, λύνοντας γρίφους και ανακαλύπτοντας τον ρόλο των ορυκτών στη ζωή μας. Κατ' αυτό τον τρόπο και συμμετέχοντας ως ήρωες σε μια ιστορία μετέτρεψαν τη μάθηση σε προσωπική υπόθεση με ενδιαφέρον και κινητοποίηση, στοιχεία τα οποία δύνανται να μεταφερθούν και να επηρεάσουν τις καθημερινές τους συνήθειες.

Αναλυτικές πληροφορίες για το παιχνίδι έχουν δημοσιευτεί στο παρακάτω άρθρο που είναι διαθέσιμο στο ιδρυματικό αποθετήριο Νημερτής:

Θεολόγη-Γκούτη, Π., Μυστακίδης, Σ., Talila, Y., & Ηλιόπουλος, Ι. (2023). Συνεργατικό Παιχνίδι Σοβαρού Σκοπού με Φορητές Συσκευές: Το Κυνήγι των Ορυκτών. 9^ο Διεθνές Συνέδριο Για Την Προώθηση Της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας. ΕΕΠΕΚ: Λάρισα, 20-23 Οκτωβρίου 2023.

Κυνηγώντας ορυκτά στον περιβάλλοντα χώρο του ΜΕΤ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΡΓΟΥ NEXT – MUSEUM ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS+ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΟΧΗ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Το Πανεπιστήμιο Πατρών, με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον Επίκουρο Καθηγητή του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας κ. Κωνσταντίνο Γιωτόπουλο, συμμετέχει ως εταίρος στο Ευρωπαϊκό Έργο ERASMUS+ “NEXT - MUSEUM-: Stimulating digitization at small and medium-sized museums through the enhancement of the Digital Curator”.

Το έργο NEXT - MUSEUM έχει ως πρωταρχικό στόχο την υποστήριξη των μικρών και μεσαίων Μουσείων στη μετάβαση προς την ψηφιακή εποχή, η οποία αναδείχθηκε ως συνέπεια της πανδημίας Covid-19. Τα μουσεία και οι χώροι πολιτισμού, αντιμετώπισαν πράγματι μεγάλες προκλήσεις τα τελευταία δύο χρόνια, κλειστά για παρατεταμένες περιόδους ή με πολύ μειωμένη πρόσβαση προκειμένου να τηρηθούν τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης. Αυτή η αδυναμία πλήρους εμπειρίας της φυσικής διάστασης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς έχει ως εκ τούτου οδηγήσει σε αυξανόμενες προσπάθειες μεταφοράς πολιτιστικών εμπειριών, προϊόντων και υπηρεσιών σε διαδικτυακή μορφή.

Κύριο ερέθισμα για το έργο NEXT-MUSEUM είναι η ανάγκη υποστήριξης των μικρών και μεσαίων μουσείων σε αυτή τη μετάβαση προς μια ψηφιακή εποχή, που επιδεινώθηκε από την πανδημία Covid-19. Τα μουσεία, μαζί με επιχειρήσεις από ολόκληρο τον Πολιτιστικό και Δημιουργικό Τομέα, θα πρέπει να ανασυγκροτηθούν για να αντιμετωπίσουν τις νέες προκλήσεις μιας εποχής μετά τον Covid, αλλά συχνά το προσωπικό δεν διαθέτει τις δεξιότητες για αυτήν τη μετάβαση.

Το διήμερο 7 και 8 Νοεμβρίου 2023, η ερευνητική ομάδα του Πανεπιστημίου Πατρών που συμμετέχει στο έργο επισκέφτηκε τις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος Πολιτισμού της Περιφέρειας Marche στην Ανκόνα της Ιταλίας, που είναι και ο Συντονιστής του Έργου, για την υλοποίηση της Τελικής συνάντησης εργασίας της ερευνητικής ομάδας του έργου με την παρουσία εκπροσώπων από όλους τους φορείς-εταίρους του έργου: το Επαρχιακό Συμβούλιο της περιοχής Alicante – Ισπανία, που εκπροσωπεί τα μουσεία του Δήμου Alicante στην Ισπανία και κυρίως το Μουσείο Καλών Τεχνών του Δήμου Αλικάντε (Mubag), που συμμετέχει σε όλες τις δράσεις του έργου, το Πολυτεχνείο Marche (Universita Politecnica Delle Marche) – Ιταλία, και το Εθνικό Μουσείο Zadar (Narodni Musej Zadar) – Κροατία, καθώς και ο φορέας Inercia Digital – Ισπανία. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, συζητήθηκε η πορεία υλοποίησης του έργου μέχρι και σήμερα, καθώς και οι ευκαιρίες και οι δυνατότητες που δίνονται για επέκταση και εμπλουτισμό των εργασιών στο πλαίσιο του έργου. Παράλληλα, παρουσιάστηκαν οι πολύ ενδιαφέρουσες πιλοτικές δράσεις και δραστηριότητες διάδοσης των αποτελεσμάτων του έργου, που υλοποιήθηκαν από όλους τους φορείς που συμμετέχουν στο έργο.

Καθώς το έργο πλησιάζει στη λήξη του στις αρχές του νέου έτους, την Πέμπτη 7 Δεκεμβρίου 2023 και ώρα 18:00, πραγματοποιήθηκε η τελική εκδήλωση παρουσίασης του έργου, στον χώρο του MOSAIC, στην Ερμού 112, στο Μαρκάτο στην Πάτρα. Η εκδήλωση ήταν ανοικτή για κάθε ενδιαφερόμενο. Στόχος της εκδήλωσης ήταν η διερεύνηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η τεχνολογία για την αναβάθμιση της εμπειρίας του επισκέπτη στο μουσείο. Η εκδήλωση ξεκίνησε με μια σύντομη παρουσίαση των αποτελεσμάτων του έργου από την ερευνητική ομάδα του Πανεπιστημίου Πατρών που υλοποίησε το έργο. Στη συνέχεια ακολούθησε παρουσίαση καλών πρακτικών, εργαλείων και εφαρμογών από εκπροσώπους του πολιτιστικού χώρου, της τεχνολογίας και της ακαδημαϊκής κοινότητας και ακολούθησε συζήτηση με τους συμμετέχοντες αναφορικά με το θέμα του έργου, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα μουσεία σήμερα, καθώς και προοπτικές και προτάσεις βελτίωσης.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το έργο NEXT - MUSEUM καθώς και τις δράσεις του θα βρείτε στο website του έργου:

<https://museum-next.com/home/>

Καθώς και στα social media του έργου:

<https://www.facebook.com/people/Next-Museum/100084817046714/>

https://www.instagram.com/nextmuseum_project/

<https://www.linkedin.com/company/museum-next/?viewAsMember=true>

<https://www.youtube.com/channel/UCqW6vO5AZoaHvuiNLWkSl8Q>

IMAGINING A SETTING INTO THE FUTURE

Δρ. ΜΑΡΩ ΓΑΛΑΝΗ

ΜΕΛΟΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το Πανεπιστήμιο Πατρών συμμετείχε, με την Καθηγήτρια του Τμήματος Χημείας Χρυσή Καραπαναγιώτη με αντικείμενο «Χημεία Περιβάλλοντος με Έμφαση στην Υγρή Ρύπανση» και τη Μάρω Γαλάνη με αντικείμενο «Παραστατικές Τέχνες, Ρυθμός, Χορός, Θέατρο» ερευνήτρια του Performance Writing, μέλος Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας, στο Διεθνές Φόρουμ Performance Art (SIFPA) στη Δράμα με θέμα «THE POST-HUMANISMS & METAVERSES CONDITION: ENVIRONMENTS OF THE FUTURE» με Καλλιτεχνικό, Επιστημονικό Υπεύθυνο τον Γιάννη Μήτρου, Διδάσκοντα στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών, Α.Π.Θ., στις 23 & 24 Σεπτεμβρίου 2023, στο πλαίσιο του Διεθνούς Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας με δύο εισηγήσεις: Α. «Humans, Art, and the Polluted Environment», Χρυσή Καραπαναγιώτη, Β. «To performance writing και το όραμα του post-humanism: Διερεύνηση σε δυο άξονες αβεβαιότητας», Μάρω Γαλάνη

Στην εισήγηση της Χρυσής Καραπαναγιώτη διερευνάται πώς η κρισιμότητα των περιβαλλοντικών προβλημάτων αξιολογείται από τον μοντέρνο άνθρωπο ώστε να επιτραπεί η μετάβαση στον μετα-άνθρωπο, πώς σχετίζεται με την αισθητική του, πώς η χρήση εικόνων μπορεί να χρησιμοποιηθεί με διαφορετικούς τρόπους στην εποχή της τεχνικής νοημοσύνης και της εικονικής πραγματικότητας, και πώς καλλιτεχνικές εγκαταστάσεις μπορούν να επηρεάσουν την αισθητική και την ευαισθητοποίηση του κοινού για την προστασία του περιβάλλοντος.

Στην εισήγηση της Μάρως Γαλάνη επιλέγοντας δυο άξονες αβεβαιότητας των μετα-ανθρωπιστών: Ray Kurzweil και Donna Haraway και δυο παραμέτρους (πρόσκαιρος άνθρωπος και αθάνατος άνθρωπος) διερευνάται η βιωματική συνθήκη του μετα-ανθρώπινου, το όριο μεταξύ virtual και real life, η ύπαρξη του σώματος και το θυμικό σε διαφορετικές (εκτός ζωντανού χώρου) χωρικές εκδοχές και περιβάλλοντα και γίνεται αναστοχασμός πάνω στο ανθρώπινο βίωμα του Performance Writing, στον μέλλοντα χώρο και χρόνο. Το Performance Writing [αποτύπωση ποιητικού λόγου πέρα από τη σελίδα] στη ρευστότητα του ορισμού του που περικλείεται στην ισότητα «this is PW = this is not PW», η μόνη σταθερά είναι ότι το Performance Writing αποτελεί ζωντανή,

ενσώματη, διαχρονική, ενσωματωμένη στην παρούσα και μη επαναλαμβανόμενη στιγμή της κατασκευής της δράσης. Σε μια προσπάθεια να δούμε εναλλακτικές προσεγγίσεις κάτω από τις συνθήκες αβεβαιότητας του μετα-ανθρωπισμού εγείρονται νέα ερωτήματα και αυτή η σταθερά κλονίζεται. Ο μετα-ανθρωπισμός είναι ένα σύνολο ιδεών που έχουν αναδυθεί γύρω στη δεκαετία του 1990 και αμφισβητεί την αντίληψη ότι οι άνθρωποι είναι και θα είναι πάντα οι μόνοι φορείς του ηθικού κόσμου. Οι μετα-ανθρωπιστές υποστηρίζουν ότι στο τεχνολογικά διαμεσολαβημένο μέλλον μας, η κατανόηση του κόσμου με την ηθική ιεραρχία η οποία τοποθετεί τον άνθρωπο στην κορυφή του δεν έχει πλέον νόημα. Ισχυρίζονται ότι τα ανθρώπινα όντα θα αλλάξουν ριζικά από εμφυτεύματα, βιοχακάρισμα, γνωστική ενίσχυση και άλλες βιοϊατρικές τεχνολογίες. Αυτές οι αλλαγές θα οδηγήσουν τον άνθρωπο σε μια «εξέλιξη» ενός είδους εντελώς διαφορετικού από αυτό που είναι τώρα.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα ξεκίνησε στις 24 Σεπτεμβρίου το πρωί στο γρασίδι της Αγίας Βαρβάρας με ένα εργαστήριο που φαντάζεται ένα σκηνικό στο μέλλον (2050). Πρόκειται για το workshop «Performance writing: για ένα -τεχνολογικό- μέλλον ενισχυμένης ανθρωπότητας και το όραμα του μετα-ανθρώπου» στο οποίο συμμετείχαν φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών ΑΠΘ και εκπαιδευομένων από το πρόγραμμα «Performance Θεωρία και Πρακτική Εφαρμογή» του ΚΕΔΙΒΙΜ Πανεπιστημίου Πατρών. Στο πρόγραμμα επιχειρήθηκε ενεργοποίηση και σχεδιασμός performance writing για το έτος 2050 συμπεριλαμβάνοντας άσκηση σωματικότητας και συγγραφής, περπάτημα – περιπλάνηση και παρατήρηση (εκδοχές του μέλλοντος όπως θα προκύψουν για το καθέν@ καλλιτεχνικές απαντήσεις στο ερώτημα «πώς θα είναι ο χώρος το 2050;», σιωπή – παύση, ακρόαση ηχοτοπίου και δημιουργήθηκαν ποιητικές performances -αισθητικά κείμενα, φουτουριστικές τυπογραφίες in situ στις λίμνες του Πάρκου τα Αγίας Βαρβάρας τις οποίες παρακολούθησε το κοινό [οι περιπατητές της πόλης].

Το εκπαιδευτικό κομμάτι του 5^{ου} IFPA forum έκλεισε με το εργαστήριο «The eternity of microplastic pollution» που διδάχθηκε από τη Χρυσή Καραπαναγιώτη και τον Αντρέα Τζαχρήστα, Χημικό Msc, Διδάκτορα και Ερευνητή του Τμήματος Χημικών Μηχανικών, όπου οι συμμετέχοντες ήρθαν βιωματικά σε επαφή με έννοιες όπως είναι τα μικροπλαστικά και η δυσκολία διαχωρισμού τους από τα φυσικά υλικά καθώς και η αφθονία τους πλέον στο περιβάλλον.

Up-εικονίσεις

«Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΟΥ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ...»

Ο ΝΙΚΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ και ο ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ γεννήθηκαν στην Πάτρα. Πρόσφατα εξέθεσαν έργα τους στο Πολύεδρο και με αφορμή την έκθεση έδωσαν συνέντευξη στην ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΤΡΑΚΑ.

Ο Νίκος Αποστολόπουλος άρχισε να ασχολείται με τη ζωγραφική στα 12 του χρόνια κι έτσι πήγε σε ένα ζωγραφικό εργαστήριο της πόλης. Το 2021 πέτυχε στις εξετάσεις της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών της Αθήνας, στην οποία φοιτά μέχρι σήμερα.

Ποια θα λέγατε ότι είναι η καλύτερη ανάμνηση από την περίοδο των σπουδών σας;

Νομίζω μια από τις καλύτερες αναμνήσεις κατά την περίοδο των σπουδών μου ήταν όταν είχα πρωτοεισαχθεί στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας και περνούσα τις πρώτες μου μέρες στο εργαστήριο του τότε δασκάλου μου Πάνου Χαραλάμπους. Θυμάμαι ήταν η πρώτη φορά που κάποιος “ξένος” είχε αναγνωρίσει και εκτιμήσει τη ζωγραφική μου και με παρότρυνε να ασχοληθώ και να μην την αφήσω. Θυμάμαι μου είχε δώσει μεγάλη χαρά, ήταν σαν πρώτη πληρωμή των κόπων μου.

Πώς προέκυψε η ενασχόλησή σας με τη ζωγραφική;

Από μικρό παιδί είχα επαφές με την τέχνη είτε μέσω της μουσικής ή του θεάτρου λόγω της οικογένειάς μου. Η βασική ενασχόληση με τη ζωγραφική προέκυψε περίπου στα 12 από μια τυχαία επίσκεψη στο εργαστήριο του μετέπειτα δασκάλου μου Νίκου Νικολάου μέσω ενός φιλικού προσώπου. Δεν είχα την παραμικρή ιδέα ότι η ζωγραφική θα εξελισσόταν σε αυτό που είναι σήμερα στη ζωή μου.

Υπάρχει κάποιο από τα έργα σας, το οποίο ξεχωρίζετε; Αν ναι, για ποιο λόγο;

Θα μπορούσα να πω ότι όλα τα έργα της έκθεσης τα ένιωθα και “αγαπούσα” το ίδιο χωρίς να κάνω μεγάλες διακρίσεις μεταξύ τους. Κάθε ομάδα έργων που προκύπτει έχει την ευαισθησία της ανάλογα με το έναυσμα για δημιουργία.

Συμμετείχατε σε μια έκθεση ζωγραφικής. Πώς ήταν η αίσθηση αυτή;

Η συγκεκριμένη έκθεση ήταν ένα μεγάλο βήμα για εμένα, αλλά και τον φίλο και καλλιτέχνη Αντώνη Παπαγεωργίου ήταν κάτι που σχεδιάζαμε καιρό και δουλέψαμε σκληρά για να υλοποιηθεί. Ήταν πολύ ωραία η πρώτη μας επαφή με τον κόσμο της Πάτρας, ο οποίος μας αγκάλιασε και εκτίμησε την δουλειά μας. Ένιωσα πολύ ευχαριστημένος και πλήρης που κατάφερα να εκθέσω την δουλειά μου και να πάρω σχόλια που με βοηθούν να αντιληφθώ την πορεία μου.

Πώς περνάτε τον ελεύθερο χρόνο σας;

Ασχολούμαι με διάφορα πράγματα την ώρα της χαλάρωσης. Συνήθως ακούω μουσική ή βλέπω κάποιες ταινίες που με ενδιαφέρουν. Άλλες φορές περνώ ποιοτικό χρόνο με κοντινά μου πρόσωπα.

Ποια θεωρείτε είναι τα κλειδιά για να γίνει κάποιος καλός ζωγράφος;

Θα ήταν αλαζονικό να ξέρω τη συνταγή της επιτυχίας από τώρα και να έχω μια συγκεκριμένη απάντηση, αλλά αυτό που έχω καταλάβει με τα χρόνια είναι ότι το πάθος και η δουλειά στον τομέα μας είναι αναγκαία για να μπορέσεις να δώσεις απαντήσεις σε κάποια από τα ερωτήματα που προκύπτουν στη διαδρομή.

Ο Αντώνης Παπαγεωργίου ξεκίνησε να ασχολείται με την τέχνη από παιδί και τώρα είναι τεταρτοετής φοιτητής στη σχολή Καλών Τεχνών Θεσσαλονίκης.

Μιλήστε μας για τις σπουδές σας. Ποια είναι η πιο ευχάριστη ανάμνηση που έχετε από αυτές;

Οι σπουδές είναι αδιαμφισβήτητα ένα σημαντικό κομμάτι στη ζωή ενός ανθρώπου. Όχι όμως τόσο σημαντικό όσο το κάνουν να φαίνεται τα φροντιστήρια και τα σχολεία. Είναι η στιγμή που φεύγεις από την ασφάλεια του σπιτιού και την αγκαλιά των γονιών και καλείσαι να τα βγάλεις πέρα μόνος σου στον κόσμο. Νομίζω για μένα αυτό το συναίσθημα ήταν το πιο σημαντικό. Είναι η πρώτη φορά που ανεξαρτητοποιείσαι και είσαι ελεύθερος να κάνεις οτιδήποτε ονειρευτείς με μοναδικά όρια αυτά που βάζεις ο ίδιος στον εαυτό σου.

Πώς προέκυψε η ζωγραφική στη ζωή σας; Ποια ήταν η πρώτη στιγμή που νιώσατε ότι θέλετε να γίνετε ζωγράφος;

Ξεκίνησα να ζωγραφίζω σχεδόν πριν μάθω να μιλάω. Στα 4 μου οι γονείς με έγραψαν σε ένα εργαστήριο ζωγραφικής για να περνάω ευχάριστα τα σαββατιάτικα πρωινά, ενώ αυτοί δούλευαν. Εκεί ο δάσκαλός μου, Νίκος Νικολάου, είδε κάτι σε εμένα και μου έμαθε τον τρόπο να αγαπώ την τέχνη και να εκφράζομαι μέσω αυτής. Η αλήθεια είναι ότι η ίδια η ζωή σε βάζει σε ένα μονοπάτι και αφού έχεις περπατήσει αρκετή απόσταση σε αυτό, αναρωτιέσαι αν θα μπορούσες να είχες διαλέξει κάποιο άλλο, αλλά κατά βάση δεν είχες ποτέ επιλογή.

Υπάρχει κάποιο από τα δημιουργήματά σας που ξεχωρίζετε;

Σίγουρα όταν δημιουργείς εκφράζεις κάποιες ανησυχίες και κάποια αισθήματα μέσω της τέχνης σου. Αυτά είναι τα καθοδηγητικά στοιχεία για τη δημιουργία ενός έργου. Το κάθε έργο είναι ξεχωριστό τη στιγμή που το φτιάχνεις, γιατί αποτυπώνεις στον καμβά την ψυχρόσυνθεσή σου.

Πώς είναι η αίσθηση του να συμμετέχετε σε έκθεση ζωγραφικής; Ποια τα συναισθήματα;

Το να εξωτερικεύεις τον εσωτερικό σου κόσμο και να τον κρεμάς στους τοίχους μιας gallery σίγουρα δεν είναι εύκολο. Είναι μια τολμηρή κίνηση που δημιουργεί μια πληθώρα συναισθημάτων. Άγχος, για το αν θα αρέσει η τέχνη στον κόσμο, φόβος για τα αρνητικά σχόλια, αλλά κυρίως χαρά, ικανοποίηση και περηφάνια, καθώς βλέπεις τον κόσμο να συγκεντρώνεται, να μιλάει, να γελάει, να θαυμάζει και να επικοινωνεί, όλα γύρω από την δικιά σου προσωπική δουλειά.

Πώς περνάτε τον ελεύθερο χρόνο σας;

Μετά την ενηλικίωση ο ελεύθερος χρόνος είναι κάτι σαν μονοήμερη εκδρομή με το σχολείο. Γίνεται μια φορά τους δύο μήνες και κρατάει το ανώτατο 8 ώρες. Μεταξύ δουλειάς, σπουδών και εικαστικής παραγωγής όταν έχω ελεύθερο χρόνο μου αρέσει να τον περνάω με φίλους, είτε από κοντά με έναν καφέ, είτε μέσω κάποιου ηλεκτρονικού παιχνιδιού στον υπολογιστή. Δεν θεωρώ την τέχνη χόμπι. Δεν είναι κάτι που θα έκανα στον ελεύθερο χρόνο μου, είναι δουλειά.

Τι θα συμβουλευάτε κάποιον που θέλει να ασχοληθεί με τον χώρο αυτόν;

Η συμβουλή μου προς όλους εκείνους που θέλουν να ασχοληθούν με την τέχνη είναι μία. Δεν δημιουργείτε για να αρέσει στους άλλους, δημιουργείτε, γιατί αυτή είναι η υποχρέωση του καλλιτέχνη απέναντι στην κοινωνία.

Σε σημείο συνάντησης ανάμεσα στις δυνάμεις της Έρευνας και της Καινοτομίας και του παραγωγικού τομέα της χώρας αναδείχθηκε -για μια ακόμη φορά- η Έκθεση Καινοτομίας και Μεταφοράς Τεχνογνωσίας Patras IQ, που διοργανώθηκε, διά ζώσης, το τριήμερο 25-27 Νοεμβρίου στους χώρους του Συνεδριακού και Πολιτιστικού Κέντρου του Πανεπιστημίου Πατρών.

Η Έκθεση Patras IQ 2023 -και το Πολυσυνέδριο που τη συνοδεύει- διοργανώθηκε φέτος για 8^η φορά, με τη συμμετοχή νεοφυών επιχειρήσεων από όλη την Ελλάδα, επιστημονικών και ερευνητικών εργαστηρίων που παρουσίασαν ώριμες καινοτόμες ιδέες και τεχνολογικά επιτεύγματα, καθώς επίσης και με τη συμμετοχή φορέων υποστήριξης της Καινοτομίας και της Επιχειρηματικότητας και εδραιωμένων επιχειρήσεων που αναγνωρίζουν την συμβολή της Καινοτομίας στην επιχειρηματική τους ανάπτυξη και την διατήρηση του ανταγωνιστικού τους πλεονεκτήματος. Τα εκθεσιακά περίπτερα ξεπέρασαν τα 75, ενώ για πρώτη φορά συμμετείχαν επιμελητήρια από όλη τη χώρα.

Η 8^η Patras IQ άνοιξε τις πύλες της το πρωί του Σαββάτου 25 Νοεμβρίου, με μεγάλη προσέλευση επισκεπτών, ενώ το απόγευμα της ίδιας ημέρας έγινε η Τελετή Έναρξης με κεντρική ομιλία απ' την Υφυπουργό Υποδομών και Μεταφορών Χριστίνα Αλεξοπούλου. Χαιρετισμό απηύθυναν οι τοπικές αρχές, βουλευτές της Αχαΐας καθώς και ο πρ. Πρωθυπουργός Γεώργιος Παπανδρέου.

Το Πολυσυνέδριο της Patras IQ ήταν πλούσιο σε ομιλίες και workshops με στόχο την καλλιέργεια κουλτούρας επιχειρηματικότητας στις ακαδημαϊκές, ερευνητικές και επιχειρηματικές κοινότητες: οργανώθηκαν συνολικά 38 συνεδρίες, με περισσότερους από 190 ομιλητές.

Περισσότεροι από 2.500 επισκέπτες της φετινής Έκθεσης Patras IQ είχαν την ευκαιρία της άμεσης πληροφόρησης για καινοτόμες ιδέες που έχουν αναπτυχθεί σε Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Ινστιτούτα, καθώς και για προϊόντα που έχουν προκύψει απ' την σύμπραξη και τη συνεργασία καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων με ΑΕΙ και ερευνητικούς φορείς.

Σημαντικός ήταν επίσης και ο αριθμός των μαθητών και φοιτητών που επισκέφθηκαν οργανωμένα την έκθεση και είχαν την ευκαιρία να περιηγηθούν και να πάρουν πληροφορίες για τα εκθέματά της, καθώς και να παρακολουθήσουν επιδείξεις ρομποτικής και άλλων τεχνολογιών.

Όπως τονίστηκε στην Τελετή Λήξης της Έκθεσης η ιδιαίτερως επιτυχημένη φετινή 8η διοργάνωση της Έκθεσης Καινοτομίας και Μεταφοράς Τεχνογνωσίας Patras IQ ανοίγει ουσιαστικά το δρόμο ώστε η Έκθεση και το Πολυσυνέδριο που οργανωτικά τη συνοδεύει ν' αποκτήσουν τα επόμενα χρόνια διεθνή χαρακτήρα και νομική οντότητα.

Η Patras IQ διοργανώθηκε πρώτη φορά το 2012. Έχει τιμηθεί με το Εθνικό Βραβείο European Enterprise Promotion Awards-EEPA 2017, καθώς και με το Βραβείο Education Business Awards 2016 και αναγνωρίζεται ως «η διαρκής συνάντηση διασύνδεσης της τεχνογνωσίας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα, με πολλαπλές θετικές επιδράσεις τόσο στην συγκράτηση του πλούσιου ερευνητικού και επιχειρηματικού δυναμικού της χώρας μας, όσο και συνολικά στην ανάπτυξη της τοπικής περιφερειακής και εθνικής οικονομίας». Αποτελεί δε μια υποδειγματική συνεργασία των Υπουργείων Ανάπτυξης και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, του Πανεπιστημίου Πατρών, του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και του Επιμελητηρίου Αχαΐας με αντικειμενικό στόχο την υποστήριξη της έξυπνης ανάπτυξης.

Η Οργανωτική Επιτροπή της Patras IQ αναγνωρίζοντας την συμβολή στην επιτυχία της έκθεσης όλων των εμπλεκόμενων ευχαριστεί θερμά τους εκθέτες, ομιλητές, επισκέπτες, χορηγούς και εθελοντές, καθώς και τον Επιστημονικά Υπεύθυνο, Καθηγητή κ. Μούρτζη και τα στελέχη του Τμήματος Μεταφοράς Τεχνολογίας, Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας του Πανεπιστημίου Πατρών.

«ΚΑΝΤΕ ΤΙΣ ΙΔΕΕΣ ΣΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ...»

Ονομάζομαι Γεώργιος Λέζος και είμαι απόφοιτος της σχολής Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου Μηχανικού Υπολογιστών από το Oklahoma University των Η.Π.Α.

Το πανεπιστημιακό μου ταξίδι ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του 1990 και ομολογώ ότι ακόμα αναπολώ πολλές στιγμές από τη φοιτητική μου ζωή. Τι να πρωτοθυμηθεί κανείς, μαθήματα, εργαστήρια, εργασίες, εξεταστικές, παρουσιάσεις, διπλωματική, καταλήψεις, συνελεύσεις, πάρτι, νέοι φίλοι και παρέες που μερικές κρατούν μέχρι σήμερα. Ομολογώ ότι κάποια από τα μαθήματα ήταν πιο ενδιαφέροντα από κάποια άλλα, όλα όμως κατά τη γνώμη μου προσθέτουν στο λιθαράκι της γνώσης και του τρόπου σκέψης, που απαιτείται να έχει ένας σωστός μηχανικός. Θυμάμαι ακόμα τα λόγια ενός καθηγητή να μας λέει: καλός μηχανικός δεν είναι αυτός που τα θυμάται όλα, αλλά αυτός που γνωρίζει πώς να βρει γρήγορα τη λύση στο πρόβλημα που αντιμετωπίζει. Χαραγμένο ακόμα στη μνήμη μου, αφού ως μαθητής δύσκολα αποστήθιζα κάτι, αλλά εύκολα έβρισκα λύσεις μέσω αναλυτικής σκέψης. Πιστεύω ότι εκεί συνοψίζεται η ουσία του μηχανικού, στον τρόπο σκέψης, αντιμετώπισης και πρακτικής εύρεσης λύσεων σε προβλήματα. Αυτό νομίζω ήταν και είναι το μεγαλύτερο εφόδιο που πήρα από τη φοιτητική μου πορεία στο πανεπιστήμιο και το χρησιμοποιώ ακόμα και σήμερα στην επαγγελματική μου πορεία.

Κάτι επίσης που μου άρεσε στη συγκεκριμένη σχολή ήταν η δυνατότητα να ακολουθήσει κάποιος πληθώρα τομέων – εξειδικεύσεων στα δύο τελευταία έτη της σχολής, όπως ο ενεργειακός, η ηλεκτρονική και υπολογιστές, οι αυτοματισμοί, οι τηλεπικοινωνίες, δίνοντας τη δυνατότητα στον αυριανό μηχανικό να ασχοληθεί με αυτό που τον ενδιαφέρει περισσότερο και ανάλογα με τις ανάγκες της αγοράς, ώστε να μπορεί να έχει επαγγελματική εξέλιξη στον εργασιακό τομέα.

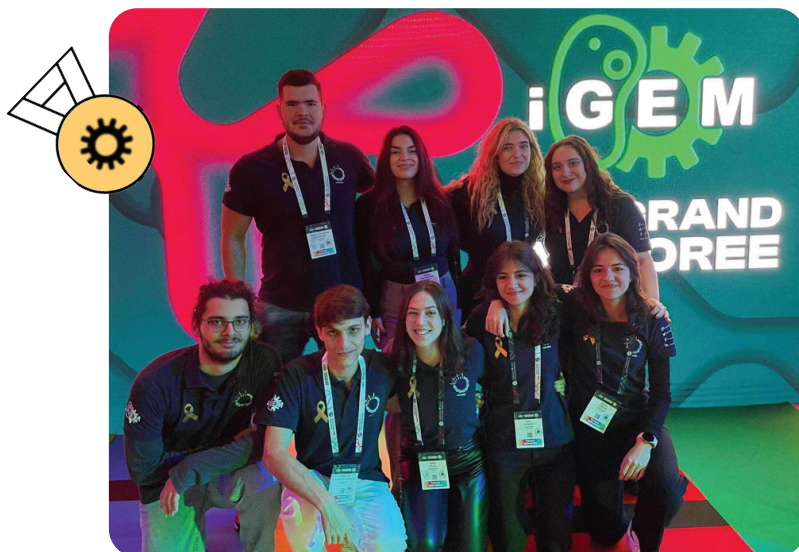
Μετά από έξι χρόνια στην Πάτρα και την απόκτηση του πτυχίου μου, συνέχισα με τις μεταπτυχιακές μου σπουδές, φεύγοντας για την Αμερική. Μια κίνηση που σίγουρα μου έδωσε νέες προοπτικές και εμπειρίες, βλέποντας ένα διαφορετικό εκπαιδευτικό σύστημα και κουλτούρα από ότι στην Ελλάδα. Είναι κάτι το οποίο συστήνω ανεπιφύλακτα σε όλους τους μηχανικούς, να ζήσουν για λίγο στο εξωτερικό ώστε να εισπράξουν νέες εμπειρίες και εφόδια πάνω στην ειδικότητά τους. Εσείς οι Έλληνες είστε πολύ καλοί θεωρητικοί, θυμάμαι ακόμα τα λόγια του αμερικανού καθηγητή μου στην διπλωματική μου εργασία για το μεταπτυχιακό. Κοιτώντας πίσω στο χρόνο νομίζω ότι είχε δίκιο, μιας και τα θεωρητικά μαθήματα στην Αμερική δεν με δυσκόλεψαν ιδιαίτερα, απόρροια της καλής ποιότητας δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Αντίθετα, οι πρακτικές εργασίες και τα project, όπου βασιζόμουν στην θεωρία έπρεπε να υλοποιήσεις κάτι πρακτικό, ήταν αυτό που με δυσκόλεψε παραπάνω, που όμως με δίδαξε πώς γεφυρώνουμε τη θεωρητική γνώση με την πρακτική εύρεση λύσεων σε προβλήματα και έργα μηχανικών.

Το ταξίδι στην Αμερική συνεχίστηκε δουλεύοντας ως υπεύθυνος μηχανικός υπολογιστών στο κεντρικό υπολογιστικό κέντρο του πανεπιστημίου και στη συνέχεια στο πλαίσιο της διπλωματικής μου, με την εταιρεία Lucent Technologies, εταιρεία κατασκευής πλακετών για κινητά τηλέφωνα. Γυρνώντας πίσω στην Ελλάδα αμέσως μετά την στρατιωτική μου θητεία, δούλεψα για τρία χρόνια ως μηχανικός λογισμικού στην εταιρεία Intracom Πάτρας, έχοντας τη δυνατότητα να ταξιδέψω στην Ericsson Νορβηγίας στο πλαίσιο των καθηκόντων μου, ενώ δούλεψα παράλληλα ως εκπαιδευτικός στο ΤΕΙ Πάτρας, σε ΙΕΚ και ΚΕΚ. Από το 2003, εργάζομαι ως ελεύθερος επαγγελματίας στον χώρο των ιδιωτικών οικοδομικών έργων, ενώ από το 2015 δραστηριοποιούμαι στο χώρο της επισκευής και πώλησης τεχνολογικών ειδών, ιδρύοντας την εταιρεία και το e-shop www.iphonefix.gr, που εξειδικεύεται στην επισκευή καθώς και στην πώληση μεταχειρισμένων και καινούργιων κινητών, τάμπλετ, και υπολογιστών.

Το ταξίδι σαν μηχανικός συνεχίζεται με νέες ιδέες και σκέψεις για το μέλλον. Το εργασιακό εύρος ενός μηχανικού είναι ένα από τα ατούς μας, μιας και υπάρχει πληθώρα επαγγελματικών επιλογών, ώστε ο καθένας να βρει αυτό που τον εξιτάρει. Αν είναι να δώσω μια συμβουλή στους μελλοντικούς μηχανικούς θα τους έλεγα:

Ζήστε το ταξίδι, ίσως είναι η καλύτερη περίοδος και εμπειρία στη ζωή σας, πάρτε όσα περισσότερα εφόδια, γνώσεις, εμπειρίες μπορείτε, και κυρίως κάντε τις ιδέες σας πραγματικότητα δίνοντας λύσεις στα προβλήματα που θα κληθείτε να αντιμετωπίσετε... αυτή άλλωστε είναι και η δουλειά μας.

Με το χρυσό μετάλλιο επέστρεψαν στην Ελλάδα τα μέλη της φοιτητικής ερευνητικής ομάδας “Patras Medicine iGEM 2023” από τον Παγκόσμιο Διαγωνισμό Συνθετικής Βιολογίας iGEM, που διεξήχθη στο Παρίσι στις 2-5 Νοεμβρίου. Η ομάδα αποτελείται από 10 προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές από τα τμήματα Φαρμακευτικής, Βιολογίας, Χημείας και Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πατρών. Τα μέλη της ομάδας βραβεύτηκαν με το Χρυσό Μετάλλιο, ανάμεσα σε 400 ομάδες από 66 χώρες από όλο τον κόσμο διατηρώντας την παράδοση των διακρίσεων της ομάδας για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά.

Σκοπός του Παγκόσμιου Διαγωνισμού Συνθετικής Βιολογίας iGEM (international Genetically Engineered Machine) είναι η ανάδειξη καινοτόμων ιδεών για την επίλυση προβλημάτων της καθημερινότητας (υγεία, περιβάλλον, βιομηχανία κ.α) μέσω της Συνθετικής Βιολογίας. Η Συνθετική Βιολογία είναι ένας ταχέως εξελισσόμενος και καινοτόμος κλάδος που συνδυάζει τις επιστήμες της Βιολογίας και της Μηχανικής. Ο Διαγωνισμός iGEM ξεκίνησε το 2003 από το Massachusetts Institute of Technology (MIT) και πλέον διεξάγεται ετησίως από το iGEM Foundation.

Η ομάδα “Patras Medicine iGEM 2023” διαγωνίστηκε στο πεδίο “Therapeutics” και στην κατηγορία των “Undergraduate” και έλαβε το χρυσό μετάλλιο με το project “Herophilus: breaking the barriers against pancreatic cancer”. Το χρυσό μετάλλιο αντιπροσωπεύει την συνολική αριστεία του project “Herophilus”, την επιτυχία των εργαστηριακών πειραμάτων, την επικοινωνία του project και της Συνθετικής Βιολογίας στην κοινωνία, την επιτυχή ενσωμάτωση της Συνθετικής Βιολογίας στο project και την αριστεία των ειδικών βραβείων (Model, Integrated Human Practices, Education). Μάλιστα, η ομάδα Patras Medicine iGEM 2023 είναι η μοναδική προπτυχιακή ομάδα στην Ελλάδα που βραβεύτηκε με χρυσό μετάλλιο, ενώ ξεπέρασε Πανεπιστήμια παγκοσμίως φήμης, όπως το Πανεπιστήμιο MIT, το οποίο κατέλαβε ασημένιο μετάλλιο στην ίδια κατηγορία.

Το project “Herophilus” αφορά στην πρόταση μιας νέας θεραπευτικής προσέγγισης για τον παγκρεατικό καρκίνο αξιοποιώντας τα CAR-NK κύτταρα και τα επαγόμενα πολυδύναμα βλαστοκύτταρα τα οποία προέρχονται από σωματικά κύτταρα υγιών δοτών. Η ομάδα αποφάσισε να ασχοληθεί με την θεραπευτική αντιμετώπιση του παγκρεατικού καρκίνου γιατί ο συγκεκριμένος συμπαγής όγκος είναι ιδιαίτερα επιθετικός και μεταστατικός έχοντας την φτωχότερη πρόγνωση ανάμεσα σε όλους τους συμπαγείς όγκους με ποσοστό πενταετούς επιβίωσης μόλις 12%. Αξίζει να σημειωθεί πως η επιβίωση από καρκίνο στο πάγκρεας δεν έχει βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία 25 χρόνια. Η προτεινόμενη θεραπεία βασίζεται στην ενίσχυση των κυττάρων του ανοσοποιητικού συστήματος και συγκεκριμένα στην ενίσχυση των NK (Natural Killer) κυττάρων με την κατασκευή του CAR

(Chimeric Antigen Receptor) υποδοχέα στην επιφάνεια αυτών με την βοήθεια των εργαλείων της Συνθετικής Βιολογίας. Τα CAR-NK κύτταρα στοχεύουν το αντιγόνο της μεσοθηλίνης στα παγκρεατικά καρκινικά κύτταρα. Η πρόσδεση των CAR-NK κυττάρων με την μεσοθηλίνη ενεργοποιεί την κυτταροτοξική δραστηριότητα των NK κυττάρων προκαλώντας ανοσοαπόκριση.

Ταυτόχρονα, κατά την διάρκεια της χρονιάς τα μέλη της ομάδας οργάνωσαν πολλαπλές δράσεις προώθησης και διάδοσης της Συνθετικής Βιολογίας και την συμβολή της στην θεραπεία του καρκίνου. Πραγματοποιήθηκαν συμμετοχές σε επιστημονικά συνέδρια Ογκολογίας, επισκέψεις σε σχολεία, σε δημοτικές αρχές και κοινωνικές εκδηλώσεις. Μάλιστα η ομάδα δημιούργησε το δικό της παιδικό κόμικ με τίτλο “Γιατί το έσκασε το πάγκρεας;” με σκοπό την ευαισθητοποίηση και των μικρότερων ηλικιακών ομάδων.

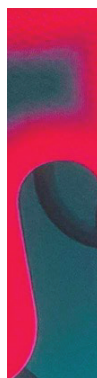
Το engineering κομμάτι του project περιλαμβάνει τη μαθηματική μοντελοποίηση του πειράματος και την υλοποίηση της σχετικής in-silico βιολογικής προσομοίωσης και αξιολόγησης με χρήση GPU computing, Deep Learning και λογισμικού για Bioinformatics/ Computational Biology.

Τα πειράματα του project πραγματοποιήθηκαν σε εργαστήρια του τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών και του Ινστιτούτου Κυτταρικών Θεραπειών στο ερευνητικό κέντρο του Πανεπιστημίου Πατρών.

Την προσπάθεια της ομάδας στήριξαν ως χορηγοί οι: Ελληνικό Αντικαρκινικό Ινστιτούτο, Lamda Laboratories, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τράπεζα της Ελλάδος, Boehringer Ingelheim, Lavipharm, InSyBio, Πανελλήνια Ένωση Φαρμακοβιομηχανίας και άλλοι.

Τα μέλη της ομάδας Patras Medicine iGEM 2023 είναι τα εξής:

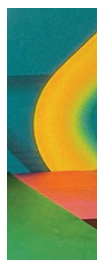

Αδαμαντία Ράπτη — 4^ο έτος Φαρμακευτικής, Πανεπιστήμιο Πατρών
Αναστασία Θανοπούλου — 3^ο έτος Χημείας, Πανεπιστήμιο Πατρών
Βλάσης Παναγιώτου — 5^ο έτος Μηχανικών Η/Υ και Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Πατρών
Ειρήνη Λιέπουρη — 3^ο έτος Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών
Ισιδώρα Λιέπουρη — 3^ο έτος Φαρμακευτικής, Πανεπιστήμιο Πατρών
Μαρία Παπαμιχαήλ — 5^ο έτος Φαρμακευτικής, Πανεπιστήμιο Πατρών
Νεφέλη Κώστα — 3^ο έτος Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών
Ορέστης Παγδάτογλου — 5^ο έτος Μηχανικών Η/Υ και Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Πατρών
Παρασκευή Τερζίδου — 5^ο έτος Φαρμακευτικής, Πανεπιστήμιο Πατρών
Χρήστος Καλογερόπουλος — Μεταπτυχιακός φοιτητής στο τμήμα Χημείας, Πανεπιστήμιο Πατρών.

Περισσότερες πληροφορίες για το project μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα της ομάδας:

<https://2023.igem.wiki/patras-med/>

Περισσότερες πληροφορίες για την ανάλυση των κριτηρίων για την κατηγορία του χρυσού μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του iGEM: <https://competition.igem.org/judging/medals>

Τα social media της ομάδας στα οποία μπορείτε να ενημερωθείτε για την πορεία του project και της ομάδας:

Instagram: patras.med

Facebook: Patras Medicine

Twitter: @IgemMed

LinkedIn: Patras Medicine iGEM 2023

ΠΡΩΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ ΣΤΟ 29^Ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο Εγκεφαλικός Θάνατος (ΕΘ) θεωρείται η διαχωριστική γραμμή μεταξύ ζωής και θανάτου. Η ιδέα της δωρεάς οργάνων στην σύγχρονη Ελληνική κοινωνία κρύβει μέχρι και σήμερα σημαντικές επιφυλάξεις και ερωτηματικά. (...) Αποτελεί ένα ζήτημα που στη σύγχρονη κοινωνία, προκειμένου να διαδοθεί, χρειάζεται όχι μόνο εξέλιξη από επιστημονικής πλευράς, αλλά και παράλληλα μια ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένη προσέγγιση του ζητήματος από τους λειτουργούς υγείας και σωστή πληροφόρηση για την όλη διαδικασία προς το κοινωνικό σύνολο. Παρόλο που υπάρχει θεσμοθετημένο νομικό πλαίσιο για τον ΕΘ και τη δωρεά οργάνων, πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι το ζήτημα της δωρεάς στον συνάνθρωπο δεν αποτελεί αμιγώς ιατρική πράξη, αλλά αγγίζει θέματα ανθρωπιστικά, βιοηθικά ακόμη και θρησκευτικά.

Απόσπασμα από τη σύνοψη – συζήτηση του e-poster

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ **ΡΑΦΑΗΛ ΠΙΤΣΙΔΛΟΥ** ΚΑΙ ΤΗΣ **ΜΥΡΣΙΝΗΣ ΣΤΡΑΤΗ**
ΣΤΗΝ **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΤΡΑΚΑ**

Λάβατε το πρώτο βραβείο στο 29ο Συνέδριο Φοιτητών Ιατρικής. Μιλήστε μας για την εμπειρία σας αυτή.

Είναι μεγάλη η τιμή και η χαρά μας που η εργασία μας βραβεύτηκε με το 1ο βραβείο αναρτημένης ανακοίνωσης στο 29ο Επιστημονικό Συνέδριο Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδος, που πραγματοποιήθηκε στην Αλεξανδρούπολη. Αρχικά, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε πολύ και την υπεύθυνη καθηγήτριά μας κα. Φλίγκου Φωτεινή (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Εντατικής Θεραπείας, Διευθύντρια ΜΕΘ, ΠΓΝΠ), καθώς η καθοδήγησή της ήταν πολύτιμη. Θεωρούμε πολύ σημαντική τη σωστή ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για ιατρικά ζητήματα, όπως ο εγκεφαλικός θάνατος και η δωρεά οργάνων, καθώς συνοδεύονται από σημαντικές προκλήσεις και κοινωνικές προεκτάσεις. Στόχος μας είναι σιγά σιγά να καλλιεργηθεί μια πιο θετική στάση απέναντι στην μεταμοσχευτική διαδικασία από το κοινωνικό σύνολο, τονίζοντας όμως παράλληλα και την σημασία της συγκατάθεσης του ασθενούς ή των οικείων του για την δωρεά οργάνων, αφού αποτελεί προσωπική επιλογή. Η εργασία μας πιστεύουμε ότι δίνει το βήμα μελλοντικά στην πραγματοποίηση περισσότερων εργασιών που αγγίζουν ευαίσθητα ιατρικά ζητήματα.

Ποιος κλάδος της Ιατρικής σας ενδιαφέρει περισσότερο και γιατί;

Το κομμάτι της ιατρικής που και τους δύο μας ενδιαφέρει περισσότερο είναι η εσωτερική παθολογία (και οι διάφορες ειδικότητες που έχουν ως βάση αυτήν), καθώς είναι αυτή που βρίσκεται καθημερινά δίπλα στον ασθενή, είτε στο νοσοκομείο είτε και στα πλαίσια εξωτερικών ιατρείων. Η άμεση επαφή με τους ασθενείς και η παροχή εξατομικευμένης φροντίδας είναι αυτά που μας γεμίζουν περισσότερο για το μέλλον.

Οι μεταπτυχιακές σπουδές είναι κάτι που σκεφτόμαστε για το μέλλον, αν και για να είμαστε ειλικρινείς ακόμα σκεφτόμαστε την πορεία που θα ακολουθήσει ο καθένας μας μετά την σχολή. Εστιάζουμε στην επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, δηλαδή στο 6^ο έτος σπουδών, που είναι και το τελευταίο πριν την απόκτηση του πτυχίου και θεωρούμε ότι θα είναι μια καθοριστική χρονική περίοδος για τα επόμενα μας βήματα.

Όπως είναι αναμενόμενο, πέρα από την ακαδημαϊκή μας πορεία στην Ιατρική Σχολή, προσπαθούμε όταν είναι εφικτό να συμπεριλαμβανούμε στην καθημερινότητά μας και άλλες δραστηριότητες που μας γεμίζουν. Μερικές από τις οποίες είναι η επαφή με τη φύση, ο κινηματογράφος, η μουσική και η μαγειρική.

Μετά την απόκτηση του πτυχίου μας, θα συνεχίσουμε την εκπαίδευση μας ως ειδικευόμενοι ιατροί. Παράλληλα με την εκπαίδευση μας θα θέλαμε να ασχοληθούμε και με την έρευνα στο αντικείμενο ενδιαφέροντος μας. Θα επιθυμούσαμε ίσως μια μετεκπαίδευση στο εξωτερικό, όμως αισθανόμαστε ότι θα ήταν ωραίο να επιστρέψουμε στην πατρίδα μας κάποια στιγμή, αν το επιτρέπουν και οι συνθήκες.

Τέλος, σημαντική είναι η ανάπτυξη καμπάνιας ενημέρωσης προς το κοινωνικό σύνολο, ώστε να επιλυθούν προβληματισμοί που αφορούν το ζήτημα του ΕΘ και της δωρεάς οργάνων και να καλλιεργηθεί μια θετική στάση απέναντι στην μεταμοσχευτική διαδικασία.

*Πιστεύω πως η νύχτα έχει πιο έντονα
και πλούσια χρώματα από τη μέρα.*

Βίνσεντ Βαν Γκογκ (1853-1890)

Ισως για αυτόν το λόγο ο διάσημος Ολλανδός ζωγράφος δημιούργησε αυτή την υπέροχη ζωγραφιά της έναστρης νύχτας. Όπως και να έχει όμως η αλήθεια, μπορούμε πράγματι να συμφωνήσουμε μαζί του ως ένα μεγάλο βαθμό, μιας και η νύχτα μπορεί να μας χαρίσει εξίσου έντονα χρώματα. Μπορεί βέβαια εμείς εδώ στην Ελλάδα να μην τα παρατηρούμε τόσο συχνά, αν και πρόσφατα το φαινόμενο αυτό συνέβη, εντούτοις είναι ένα φαινόμενο που θα μπορούσαμε κάλλιστα να το χαρακτηρίσουμε σαν ένα υπερθέαμα στον ουρανό. Ο λόγος φυσικά για το Πολικό Σέλας!

Φανταστείτε να είστε εκεί στα «ψηλά» ή «χαμηλά» μέρη της υδρογείου ή αλλιώς σε μεγάλα γεωγραφικά πλάτη, σε χειμωνιάτικες κυρίως νύχτες και ξαφνικά, ξεχνώντας για λίγο το κρύο, αντικρύζετε κάποιες κινήσεις στον ουρανό, σαν χρωματιστά σεντόνια, που σίγουρα δεν θα σας ζέσταναν αρκετά, να χορεύουν στον ουρανό! Εκείνη τη στιγμή, είτε είστε στον Βορρά είτε στον Νότο, έχετε μόλις παρατηρήσει το Βόρειο ή Νότιο Σέλας αντίστοιχα! Υπέροχο και ζηλεύω αν σε κάποιους από εσάς αυτό το νοερό ταξίδι έχει ήδη γίνει και πραγματικότητα!

Εδώ έρχεται η Φυσική να μας χαλάσει κάπως το ταξίδι εξηγώντας μας ότι το Σέλας είναι ηλεκτρόνια υψηλής ενέργειας, τα οποία, παγιδευμένα από το μαγνητικό πεδίο της Γης, κινούνται ελικοειδώς κατά μήκος των δυναμικών του γραμμών (δεν είναι κάτι το ορατό ή απτό) και πλησιάζουν την ανώτερη ατμόσφαιρά της, όπου συγκρούονται με άτομα και μόρια αζώτου και οξυγόνου και τα διεγείρουν ενεργειακά. Τα διεγερμένα άτομα και μόρια, για να επανέλθουν στην αρχική, σταθερότερη κατάσταση ενεργειακής ισορροπίας, εκπέμπουν την περίσσεια ενέργειας υπό τη μορφή ορατής ακτινοβολίας. Υπεύθυνος αυτού του φαινομένου; 150 εκατομμύρια χιλιόμετρα μακριά...ο Ήλιος με τις τεράστιες εκρήξεις ηλεκτρομαγνητικής ύλης, δηλαδή φορτισμένα σωματίδια, από την περιοχή του στέμματος. Γνωστά και ως ηλιακός άνεμος, αυτά τα σωματίδια στρέφονται προς τη Γη, όπου προκαλούν το Βόρειο Σέλας λίγες μέρες αργότερα. Όταν ο ηλιακός άνεμος φτάνει στον πλανήτη μας, προκαλεί παραμόρφωση στο μαγνητικό πεδίο. Αν και τα περισσότερα από τα φορτισμένα σωματίδια παραμορφώνονται μακριά, μερικά καταφέρνουν να φτάσουν στην ατμόσφαιρα κοντά στους δύο μαγνητικούς πόλους. Αυτή η σύγκρουση των φορτισμένων σωματιδίων και των αερίων της ατμόσφαιράς μας προκαλεί τις ακτίνες, οι οποίες είναι απελευθερώσεις ενέργειας φωτονίων. Αν δεν υπήρχε το μαγνητικό πεδίο, τότε η ζωή στον πλανήτη θα καταστρεφόταν άμεσα, αλλά ευτυχώς υπάρχει και ανακατευθύνει όλο αυτό το υλικό γύρω από τη Γη. Το Σέλας φυσικά συμβαίνει μέρα-νύχτα, αλλά αυτά τα πρασινωπά και κοκκινωπά χρώματα είναι εμφανή μόνο τη νύχτα. Το χρώμα εξαρτάται από το είδος του ατόμου που διεγείρεται και από την ενεργειακή διαφορά των στοιβάδων διέγερσης και ηρεμίας των ηλεκτρονίων του ατόμου.

Όλοι θα είδαμε ή διαβάσαμε πριν ένα μήνα περίπου για την εμφάνισή του και στην Ελλάδα (5 Νοεμβρίου 2023) σε ορεινούς οικισμούς της Θεσσαλονίκης και των Σερρών. Γενικά δεν γίνεται αντιληπτό στην Ελλάδα, αλλά μπορεί να γίνει σε τέτοια γεωγραφικά πλάτη μόνο όταν είναι ο ηλιακός άνεμος αρκετά ισχυρός.

Ένα ωραίο στοιχείο είναι ότι το Βόρειο Σέλας υπάρχει στη μυθολογία και των Νορβηγών αλλά και των Κινέζων, οι οποίοι πίστευαν ότι ήταν μια μάχη μεταξύ καλού και κακού, ενώ οι Ευρωπαίοι πίστευαν ότι κάτι τέτοιο δεν ήταν καλός οιωνός. Από την άλλη, οι Ιάπωνες πίστευαν ότι αν ένα παιδί είχε συλληφθεί κατά τη διάρκεια του φαινομένου θα ήταν ευλογημένο, με καλή εμφάνιση, σπιρτάδα και τύχη!

Κρατώντας σαν πληροφορία την αντίληψη των Ιαπώνων, επιστρέφουμε στο σήμερα, όπου είμαστε σχεδόν απαλλαγμένοι από τέτοιου είδους προκαταλήψεις. Παρόλα αυτά, ο καθένας μας έχει το δικαίωμα να νιώθει ξεχωριστός και να προσδεύει σε πράγματα που του αρέσουν, όπως φυσικά έκανε και ο Βαν Γκονγκ! Τελειώνοντας το άρθρο και κλείνοντας και ο χρόνος αυτός, να ευχηθώ με τη σειρά μου σε όλους καλά Χριστούγεννα και το νέο έτος να βρει τον καθένα από εσάς με υγεία, ευτυχία και προκοπή σε όλους τομείς το επιθυμείτε!

Και μην ξεχνάτε να κοιτάτε τον ουρανό!

ΑΝΤΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΟΣ

1943-2023: 80 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΩΝ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΡΑΝΤΗΣ

ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΠΜΣ, ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Σε μια ιστορική, μαρτυρική και απείρου κάλλους πόλη οδηγούμαστε νοερά κάθε 13η Δεκεμβρίου, ημέρα μνήμης του πολύκλαυστου Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος. Σε μια πόλη της οποίας οι πένες ποιητών και συγγραφέων αποτύπωσαν την ένδοξη πορεία της, αλλά και την συμβολή της στην διατήρηση της ελληνικής ταυτότητας και ελευθερίας του γένους μας από τους ζυγούς των αλλοφύλων. Ανηφορίζουμε στα ηρωικά, μαρτυρικά και αιματοβαμμένα Καλάβρυτα, τον ιδιαίτερο αυτό τόπο που ευαισθητοποιεί κάθε ελληνική ψυχή, κάθε πολιτισμένο ον αυτής της ανθρωπότητας. Αναλογιζόμενοι τα ένδοξα γεγονότα που έχουν διαδραματιστεί σε αυτόν τον τόπο, γεμίζουμε υπερηφάνεια και δέος.

Καλάβρυτα, γη διαφορετική από τις άλλες. Γη ποτισμένη με αθώο, ηρωικό αίμα, η οποία δοξάσθηκε από τον φρικτό θάνατο τόσων ηρώων και μαρτύρων, οι οποίοι έχουν γραφτεί με χρυσά γράμματα στις σελίδες της ιστορίας μας αλλά και στις σελίδες της παγκόσμιας ιστορίας. Είναι αλήθεια ότι από πολλούς ιστορικούς ερευνητές το Καλαβρυτινό Ολοκαύτωμα σε παγκόσμιο επίπεδο έχει χαρακτηριστεί από τις πιο μαύρες ημέρες της κατοχής και του ναζισμού. Μάλλον, η πιο μαύρη μέρα στην ιστορία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Και αυτή η μέρα δεν είναι άλλη από την 13η Δεκεμβρίου 1943. Ημέρα αίσχους, φρίκης και ανείπωτης οδύνης. Ημέρα κατά την οποία οι Γερμανοί κατακτητές απέδειξαν την απόλυτη βαρβαρότητά τους αφανίζοντας όλο τον ανδρικό πληθυσμό των Καλαβρύτων από δεκατεσσάρων ετών και άνω. Αυτή η Δευτέρα της 13ης Δεκεμβρίου του '43 με την πυκνή ομίχλη και το έντονο κρύο έμελλε να είναι η πιο ανατριχιαστική και σπαρακτική ημέρα στην ιστορία της πόλης.

Ας αναφερθούμε επιγραμματικά στις δύσκολες εκείνες στιγμές:

Όλος ο πληθυσμός οδηγείται στο Δημοτικό Σχολείο (σημερινό Δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος) με ρούχα και φαγητό μιας ημέρας. Εκεί γίνεται ο διαχωρισμός. Αριστερά τα γυναικόπαιδα και δεξιά οι άντρες. Όλοι τους κοιτάζονται σα να 'ναι η τελευταία τους φορά. Νιώθουν εσωτερικά ότι κάτι πολύ κακό θα συμβεί. «Σ' εκείνον τον διάδρομο γινότανε ο χωρισμός και ο αποχωρισμός...» θα μας πει σε μαρτυρία της η κ. Ευσταθία Τζούδα - Μητσώνια, η οποία ήταν μαθήτρια κλεισμένη στο Δημοτικό Σχολείο την ημέρα της εκτέλεσης.

Μετά τον διαχωρισμό λαμβάνει χώρα το κύριο μέρος της Επιχείρησης «Καλάβρυτα». Οι άνδρες ανηφορίζουν προς του Καππή την λάκα. «Πορεία προς το πάθος», ως άλλος γολγοθάς. Φτάνοντας εκεί, και έχοντας ως αμφιταλαντευόμενη ελπίδα μέσα τους την διαβεβαίωση των Γερμανών ότι δεν θα εκτελεστεί κανείς, και μετά από αρκετή ώρα αναμονής, εκτελούνται από τις ριπές των μυδραλίων και αφανίζονται εντελώς από την ανανδρη χα-

ριστική βολή των βαρβάρων κατακτητών. Το αίμα τόσων αθώων ψυχών ποτίζει την ιερή γη μας και «καρπογονεί» το δέντρο της ελευθερίας. Τι συμφορά! Τι φρικιαστικό έγκλημα! Ανθρώπιнос νους δεν μπορεί να χωρέσει τέτοιο φονικό.

Αυτή η ασήμαντη λάκα αποτελεί πλέον ένα πανεθνικό μνημείο στο οποίο κείτονται νεκρές αθώες ψυχές που εκτελέστηκαν βάνανυσα χωρίς να φτάνει, πολύ περισσότερο χωρίς να μπορούν να υπερασπίσουν τον εαυτό τους. Σε κείνο τον τόπο είναι ενταφιασμένοι ήρωες που το αίμα τους αποτελεί και θα αποτελεί ανά τους αιώνες την τρανή απόδειξη των όσων διαδραματίστηκαν εκεί.

Διαβάτη, στάσου προσοχή
Δω χάμω κείτονται νεκροί
Που δεν επρόδωσαν ποτές,
Ποτέ δεν είπαν ψέματα,
Τύραννο δεν προσκύνησαν,

θα μας πει εύστοχα ο ποιητής Βασίλης Ρώτας. Πράγματι δεν προσκύνησαν και δεν πρόδωσαν. Γι' αυτό τους τιμούμε ως Ήρωες.

Οι γυναίκες και τα παιδιά που απέμειναν στο Δημοτικό Σχολείο, αντιλαμβανόμενες ότι κάτι άσχημο έχει συμβεί ανηφορίζουν προς την ηρωική λάκα για να αντικρύσουν τους νεκρούς τους, με την ελπίδα μήπως κάποιοι είναι ακόμα ζωντανοί. Οι αδύνατες υπάρξεις τους έρχονται αντιμέτωπες με κορμιά παραμορφωμένα, βουτηγμένα στο αίμα πεσμένο το ένα πάνω στο άλλο. Τίποτε πια δεν τους απέμεινε στην ζωή. Βρίσκουν όμως την δύναμη να θάψουν τους νεκρούς τους. Για πολλές μέρες μετά την καταστροφή οι Καλαβρυτινές θάβουν τους νεκρούς τους και τα μοιρολόγια τους σαν μαύρο πέπλο καλύπτουν το νεκροταφείο της πόλης. Η ζωή τους μέσα από πολλές δυσκολίες και απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης συνεχίζεται. Οι Καλαβρυτινές μανάδες πάλεψαν με πολλές στερήσεις και υπεράνθρωπους αγώνες να ξαναχτίσουν τα Καλάβρυτα και να τα αναγεννήσουν μέσα από τις στάχτες τους. Με κόπους και θυσίες λεύκαναν την μαύρη ζωή που τους «χάρισαν» η κατοχή και οι βάρβαροι κατακτητές. Ο ηρωισμός και η αξιοπρέπειά τους αποτελούν πρότυπο για όλους μας.

Εμείς οι νεότεροι σεβόμενοι την θυσία των προγόνων μας και θυμάτων του Ολοκαυτώματος θα πρέπει να καταβάλουμε κάθε προσπάθεια ώστε η φλόγα της ιστορίας μας να παραμείνει άσβεστη. Ας μην μας παρασύρουν αυτοί που επιδιώκουν την ιστορική λήθη θυσιάζοντας στον βωμό του δήθεν μοντερνισμού την ιστορία και τις παραδόσεις μας. Ας αντισταθούμε λοιπόν με σθένος, ως άλλοι Καλαβρυτινοί, και ας μην επιτρέψουμε καμία αλλοίωση της ένδοξης ιστορίας μας. Ας μην ξεχνάμε τους ήρωές μας, οι οποίοι περιμένουν από μας μια θέση στην μνήμη μας. Μόνο έτσι θα αναπαυθούν και θα ανακουφιστούν οι ψυχές τους. Για να μας πει και πάλι πολύ εύστοχα ο ποιητής Βασίλης Ρώτας:

Διαβάτη, στάσου προσοχή
Και μ' άξιο νου μελέτα τους.

Το μήνυμα που διατρανώνεται από τα Καλάβρυτα κάθε 13 του Δεκεμβρη ας γίνει ο οδοδείκτης σύμφωνα με τον οποίο θα πορευόμαστε όλοι οι λαοί, ιδίως στις μέρες μας, που τα κυριαρχικά μας δικαιώματα αμφισβητούνται και παρανόμως καταπατούνται.

ΟΧΙ ΠΙΑ ΠΟΛΕΜΟΙ!
ΕΙΡΗΝΗ! ΕΙΡΗΝΗ! ΕΙΡΗΝΗ!

«Η ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΖΩΗ ΣΕ ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ...»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΗΣ **ΗΛΙΑΝΑΣ ΔΟΗ**
ΣΤΗΝ **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΤΡΑΚΑ**

Η Ηλιάννα Δόη είναι υποψήφια διδάκτωρ στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών. Εκτός από την έρευνα τρέφει μεγάλη αγάπη για το ράδιο, γι' αυτό και τα τελευταία χρόνια είναι παραγωγός στον UPFM, τον ραδιοφωνικό σταθμό του Πανεπιστημίου Πατρών.

Υπάρχουν κάποιες ευχάριστες στιγμές που θα ξεχώριζες ως φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Πατρών;

Ναι φυσικά! Υπάρχουν πολλές τέτοιες στιγμές! Ωστόσο, αν έπρεπε να ξεχωρίσω κάποιες, θα επέλεγα τις στιγμές που πέρασα και τις ατελείωτες συζητήσεις με ξεχωριστούς ανθρώπους, είτε ακαδημαϊκούς, είτε φοιτητές κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου τόσο στο Τμήμα Μηχανικών Η/Υ και Πληροφορικής, όσο και στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών. Από τις πιο όμορφες και δημιουργικές στιγμές αποτελεί και η εμπειρία μου ως ραδιοφωνικός παραγωγός στον Ραδιοφωνικό Σταθμό του Πανεπιστημίου Πατρών, UPFM. Γενικά, θεωρώ πως η φοιτητική ζωή (εφόσον πάντα είναι επιλογή κάποιου και του δοθεί η ευκαιρία να τη ζήσει) είναι κάτι πανέμορφο που σε καθορίζει τόσο επιστημονικά όσο και σαν άνθρωπο.

Έχεις ολοκληρώσει επιτυχώς τις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σου σπουδές και πλέον είναι διδακτορική φοιτήτρια. Μίλησέ μας για την εμπειρία σου αυτή.

Οι διδακτορικές σπουδές, όπως και οι μεταπτυχιακές, είναι μια επιλογή που την κάνεις με επίγνωση τόσο του αντικείμενου που θες να ακολουθήσεις, όσο και των δυσκολιών που μπορούν να βρεθούν στο δρόμο σου. Διανύοντας το 3ο έτος ως διδακτορική φοιτήτρια στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών, είμαι στην ευχάριστη θέση να μου αρέσει πολύ το αντικείμενο που επέλεξα (3D Μοντελοποίηση Κίνησης με χρήση Μηχανικής Μάθησης), κάτι που αποτελεί κινητήρια δύναμη για αδιάκοπη έρευνα και συνεχή όρεξη για μάθηση.

Εκτός όμως από ερευνήτρια, είσαι και ραδιοφωνικός παραγωγός στον UpFM. Πώς προέκυψε η αγάπη αυτή για το ραδιόφωνο; Υπάρχει κάποια στιγμή που να σου έχει μείνει χαραγμένη από το ταξίδι αυτό;

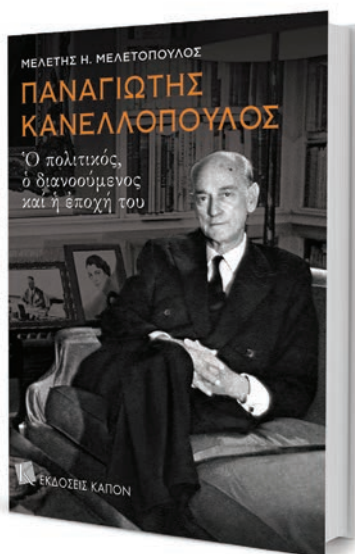
Το ραδιόφωνο το λάτρεψα από πολύ μικρή ηλικία, και ένα από τα όνειρά μου ήταν να γίνω και εγώ μία από τις φωνές πίσω από το μαγικό αυτό κουτί. Ο UPFM με βοήθησε να κάνω το όνειρό μου πραγματικότητα αλλά μου έδωσε και πολλά ακόμα που δε μπορούσα καν να φανταστώ! Στις πιο όμορφες στιγμές αυτού του ταξιδιού θα έβαζα τις συνεντεύξεις με ανθρώπους τόσο του καλλιτεχνικού στερεώματος (μουσικούς, ηθοποιούς, stand-up comedians κλπ.), όσο και άτομα από φορείς κοινωνικού έργου (Χαμόγελο του Παιδιού, Άλμα Ζωής, κ.ά.), καθώς και τις αμέτρητες δράσεις του σταθμού μας με αποκορύφωμα το 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πανεπιστημιακού Ραδιοφώνου που έλαβε χώρα στο Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Πατρών τον περασμένο Απρίλη.

Ποια είναι τα όνειρά σου για το μέλλον;

Με το πέρας των διδακτορικών μου σπουδών θα ήθελα να συνεχίσω την ακαδημαϊκή μου καριέρα στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Πέρα από την έρευνα μου αρέσει πολύ και η διδασκαλία, συνεπώς, θα ήθελα να ασχοληθώ και με αυτό στο μέλλον. Μέσα στα μελλοντικά όνειρα/πλάνα είναι φυσικά και να συνεχίσω ως ραδιοφωνικός παραγωγός στον UPFM.

Τι θα συμβούλευες έναν φοιτητή που θα ήθελε να ασχοληθεί με την έρευνα, αλλά και με το πανεπιστημιακό ραδιόφωνο;

Όσον αφορά την έρευνα, εάν κάποιος επιθυμεί να προχωρήσει είτε σε μεταπτυχιακές, είτε σε διδακτορικές σπουδές, θα τον συμβούλευα να ακολουθήσει ένα αντικείμενο που αγαπάει όσο δύσκολο ή ακατόρθωτο και αν φαντάζει. Σχετικά με το πανεπιστημιακό ραδιόφωνο, εάν κάποιος θα ήθελε να δει πως είναι να είσαι πίσω από τα μικρόφωνα, να μη διστάσει να κάνει αίτηση ως νέος παραγωγός στον UPFM την επόμενη άνοιξη.

ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΜΕΛΕΤΗ ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ, Ο ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΠΟΝ, Β' ΕΚΔΟΣΗ, 2021, Σ. 768

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ Π. ΧΡΥΣΑΦΗ

ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

Ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος γεννήθηκε στην Πάτρα στις 13 Δεκεμβρίου 1902. Η καταγωγή της οικογένειας ήταν από τη Φτέρη Αιγίου, ένα μεσοπολεμικό ορεινό θέρετρο που, στις 13 Δεκεμβρίου 1943, ισοπεδώθηκε από τις γερμανικές δυνάμεις κατά την επιστροφή τους από το ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων. Συμπτώσεις του χρόνου...

Ο Μ. Μελετόπουλος γνώρισε τον Παναγιώτη Κανελλόπουλο το 1984, όταν ο δεύτερος ήταν 82 ετών. Ο νεαρός τότε φοιτητής Πολιτικών Επιστημών, με αφορμή μια εργασία του στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης, πρόλαβε να γνωρίσει αυτόν που χαρακτηρίζει ως «αναγεννησιακό νου». Κατάφερε να συζητήσει επί μακρόν μαζί του, να πάρει δύο μεστές συνεντεύξεις και, κυρίως, να εισέλθει στον κόσμο του Κανελλόπουλου. Η μακρόχρονη ενασχόληση και εμβάθυνση στις σκέψεις και το έργο του ολοκληρώθηκε μετά από πολλές δεκαετίες, το 2018, με τις επισκέψεις του Μελετόπουλου στη Φτέρη Αιγιαλείας αλλά και την alma mater του διανοούμενου, τη Χαϊδελβέργη. Το αποτέλεσμα αυτής της μακράς ερευνητικής πορείας είναι ο τόμος των εκδόσεων ΚΑΠΟΝ, που στην ουσία αποτελεί και την πρώτη βιογραφία που εκδόθηκε για τον Κανελλόπουλο. Και βέβαια, η πολιτική βιογραφία ενός πρωταγωνιστή στη ναρκοθετημένη ελληνική ιστορία του εικοστού αιώνα αποτελεί από μόνη της ένα εγχείρημα εξαιρετικά δύσκολο. Ο Μελετόπουλος (κοινωνιολόγος και ο ίδιος, με δύο διδακτορικές διατριβές, σε Γενεύη και Αθήνα) θαυμάζει τον πατρινό πολιτικό, βυθίζεται στο κολοσσιαίο έργο του (η εντυπωσιακή παρουσίαση και ανάλυση του συνόλου των συγγραμμάτων του Κ. στη χρονική τους εξέλιξη παραμένει ένα από τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα της μονογραφίας) και επηρεάζεται από την πολυεπίπεδη οντολογία του. Είναι εμφανές, όμως, ότι πασχίζει (χωρίς ιδιαίτερο κόπο, είναι η αλήθεια) να κρατήσει τις απαραίτητες αποστάσεις, ώστε να αποφύγει την υμνολόγηση του βιογραφούμενου και τη δαιμονοποίηση των αντιπάλων του, καταλήγοντας σε αξιολογικά ουδέτερα συμπεράσματα. Οι προθέσεις του Μελετόπουλου δηλώνονται εξ αρχής («Σκοπός μιας βιογραφίας δεν είναι να εξωραϊστεί ούτε να αποδομήσει, αλλά να κατανοήσει») και η οπτική που θα προσεγγίσει τον βιογραφούμενο είναι σαφής από τον πρόλογο: «Ανήκε στην αριστοκρατία του πνεύματος. Τον ασκητικό λιτό του βίο αφιέρωσε στον στοχασμό, στην μελέτη και τη συγγραφή.» Το βιβλίο δεν αποφεύγει την καταγραφή των αντιφάσεων και επισημαίνει τις λάθος αποφάσεις του Κανελλόπουλου και την προσχώρησή του στον «παλαιοκομματισμό» σε κρίσιμες ιστορικές στιγμές, επιλογές που ο βιογράφος αντιμετωπίζει ως εκτροπές από τον ενωτικό, ανεξάρτητο και προοδευτικό εαυτό του πολιτικού (σημειωτέων ότι κάτι ανάλογο περιγράφει στην εισαγωγή και για τον θείο του Κανελλόπουλου, τον Δημήτριο Γούναρη).

Η περιπετειώδης ζωή του φιλόσοφου και πολιτικού διανοούμενου ξεδιπλώνεται παραστατικά, συνδεδεμένη πάντα με την ιστορική πραγματικότητα και την αισθητική κάθε εποχής, όπου η αφήγηση ισορροπεί επιδέξια μεταξύ της «μικρής» και της «μεγάλης» Ιστορίας και υποστηρίζεται από τη ζωντανή και πλούσια γλώσσα της γραφής. Το βιβλίο ξεκινά από την Πάτρα της Belle Époque, όπου ο πρωθυπουργός θείος του, ο Γούναρης, σύχναζε στο φαρμακείο του πατέρα του, τόπο συνάντησης φίλων και ψηφοφόρων, αλλά η παιδική και εφηβική

ηλικία του τερματίζονται σύντομα από τον Α΄ Παγκόσμιο και τον Εθνικό Διχασμό. Ο αναγνώστης παρακολουθεί τον νεαρό φοιτητή της νομικής στη Χαϊδελβέργη, κέντρο του γερμανικού ρομαντισμού και ιδεαλισμού, να ενδιαφέρεται για την κοινωνιολογία, να επηρεάζεται από πνευματικά κινήματα και ιδεολογίες και να εκπαιδεύεται από έναν κύκλο κορυφαίων προσωπικοτήτων με φιλελεύθερο και ανθρωπιστικό προσανατολισμό και ανεπτυγμένη κοινωνική ευαισθησία. Να επιστρέφει στη Μεσοπολεμική Ελλάδα, να ξεκινά την ακαδημαϊκή καριέρα του και να συγκροτεί την επιστημονική του σκέψη, μεταστρεφόμενος από «ανιψιός του Γούναρη» σε νεαρό καθηγητή της νεοφανούς Κοινωνιολογίας, αλλά και μια αυτόνομη πολιτική φυσιογνωμία.

Οι σφοδρές ιδεολογικές συγκρούσεις, ο διεθνής επιστημονικός διάλογος του Κανελλόπουλου, η πρόωρη απώλεια της καθηγητικής θέσης λόγω αντιμοναρχισμού και η ίδρυση ενός νέου πολιτικού κόμματος πρωταγωνιστούν στη συγκρουσιακή μεσοπολεμική περίοδο της χώρας, που κορυφώνεται με τον εκτοπισμό του βιογραφούμενου από τη μεταξική δικτατορία. Η περιπετειώδης ζωή του και η εν πολλοίς μοναχική πορεία του συνεχίζεται στο μέτωπο του ελληνοϊταλικού πολέμου καθόλη την εμπόλεμη και θυελλώδη δεκαετία του 1940. Τονίζεται και αναλύεται ιδιαίτερα το γεγονός ότι ένας υπέρμαχος της εθνικής ενότητας και της άρσης του εθνικού διχασμού, από τον Εμφύλιο και μετά, θα αναδειχθεί σε μια κορυφαία μορφή της Δεξιάς, ο οποίος θα παραλάβει από τον Καραμανλή την ηγεσία της ΕΡΕ, εγκαταλείποντας την ανεξάρτητη ιδεολογία του, ταυτισμένος καθ' ολοκληρίαν με τον συντηρητικό χώρο. Το βιβλίο, αφού περιγράφει με αποκαλυπτικές λεπτομέρειες την ταραγμένη δεκαετία του '60, ολοκληρώνεται με την περίοδο της Χούντας και τη σύλληψη του Κανελλόπουλου, ως νόμιμα εκλεγμένου πρωθυπουργού, την 21η Απριλίου 1967. Ακολουθεί ο επίλογος της βιογραφίας, στον οποίο περιγράφονται τα χρόνια της Μεταπολίτευσης έως και τον θάνατό του το 1986, με τον εκ νέου, αλλά σύντομο πλέον, κοινοβουλευτικό του βίο. Υπογραμμίζεται, επίσης, μια *de profundis* άσκηση αυτοκριτικής του Κανελλόπουλου για τα γεγονότα της μεταπολεμικής Ελλάδας, τις ιστορικές ευθύνες της παράταξης της οποίας ηγήθηκε αλλά και τις δικές του προσωπικά, μια κίνηση ασυνήθιστη και θαρραλέα για έναν σύγχρονο πολιτικό, όπως τονίζει ο βιογράφος. Ο τόμος περιλαμβάνει, επίσης, σπάνιες, ανέκδοτες φωτογραφίες, που συμπληρώνουν το κείμενο και περιγράφουν με τον δικό τους τρόπο την ατμόσφαιρα της εποχής.

Η εξιστόρηση των γεγονότων και των πολιτικών εξελίξεων βασίζεται σε ένα μεγάλο πλήθος ελληνικών και ξένων πηγών και τα όποιες μορφές κατάλοιπα του βιογραφούμενου (ιδιωτικά ντοκουμέντα, δημοσιευμένα κείμενα και βιβλία), αλλά και τις συνομιλίες του ίδιου του Μελετόπουλου μαζί του, προσφέροντας στον αναγνώστη τη δυνατότητα να διαβάσει ανάμεσα στις γραμμές αλλά και να αναζητήσει περαιτέρω απαντήσεις για τα μεγάλα ζητήματα του εικοστού αιώνα που έθεσαν επιτακτικά διλήμματα στις συνειδήσεις.

Σε κάθε περίπτωση, η βιογραφία επικεντρώνεται εξίσου στο πρόσωπο και τον πνευματικό κόσμο του πρωταγωνιστή αλλά και στις ιστορικές συνθήκες που τον διαμόρφωσαν (προσφέροντας, παράλληλα, μια ζωντανή απεικόνιση μιας ολόκληρης εποχής), αναζητώντας πάντα τη συσχέτιση των δύσκολων επιλογών του, των επιρροών, των λαθών και των αναθεωρήσεων που προχώρησε, όλων αυτών που αναδεικνύουν έναν δημόσιο άνδρα που έθεσε ως προτεραιότητα και κεντρικό άξονα της ζωής του το πνεύμα. Αρετές οι οποίες, κατά τον συγγραφέα του βιβλίου, κορυφώνονται σε αυτό που θεωρεί ως το *opus magnum* του Παναγιώτη Κανελλόπουλου, το θεμελιώδες πολύτομο πόνημα *Ιστορία του Ευρωπαϊκού Πνεύματος*.

Αλβανικό Μέτωπο,
χειμώνας 1940-41

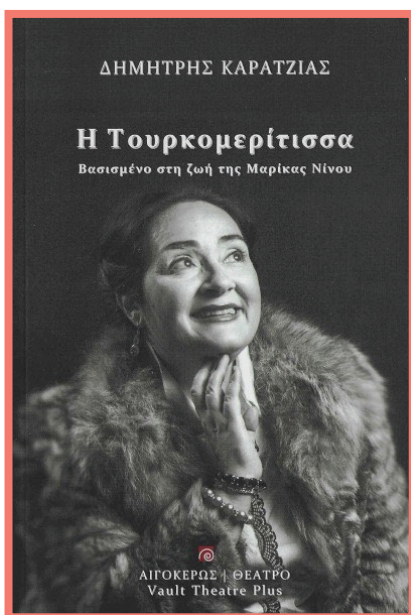
Ο Κανελλόπουλος με τον
Τσώρτσιλ, Κάιρο, 1942

Η ΤΟΥΡΚΟΜΕΡΙΤΙΣΣΑ. ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΜΑΡΙΚΑΣ ΝΙΝΟΥ: «ΓΙΑ ΔΕΣ ΜΙΑ ΠΟΥΤΑΝΑ ΠΟΥ ΕΧΑΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΘΕΝΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΓΑΜΟ».¹

ΓΕΩΡΓΙΑ ΛΑΛΙΩΤΗ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Η Μαρίκα στο πάλκο ήταν ασυναγώνιστη. Μοναδική. Η φωνή της, η έκφρασή της, οι κινήσεις της!
Το κέφι που δημιουργούσε, η ατμόσφαιρα που έφτιαχνε, καθήλωνε τον κόσμο στο μαγαζί.²

Έτσι μας καθήλωνει και ο Δημήτρης Καρατζίας με το θεατρικό του έργο *Η Τουρκομερίτισσα*, στο οποίο αφηγείται γλαφυρότατα τη ζωή της Μαρίκας Νίνου. Έναρξη του έργου αποτελεί ο ξεριζωμός των Ελλήνων από τη Μικρά Ασία το 1922, χρονολογία γέννησης της τραγουδίστριας. Το έργο ξεδιπλώνεται σε δεκατρείς σκηνές, χωρισμένες χρονολογικά, με τα χρονικά όρια να αποτελούν άλλοτε ορόσημο για την ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας και άλλοτε αποκλειστικά για τη ζωή της Νίνου. Η πρώτη σκηνή αρχίζει με τραγούδι, και όλες (εκτός από μία) τελειώνουν με ένα τραγούδι. Συνολικά «συνοδεύουν» το έργο 14 τραγούδια.

Στις πρώτες σκηνές («Ο ξεριζωμός», «Η Κοκκινιά», «Τα παιδικά χρόνια») που φτάνουν την αφήγηση έως το 1938, περιγράφονται, με αφορμή τη ζωή της Αρμένισσας τραγουδίστριας, οι κακουχίες που πέρασαν οι Μικρασιάτες πρόσφυγες τόσο κατά τον διωγμό, όσο και κατά την πρώτη περίοδο της διαμονής τους στον ελλαδικό χώρο. Στη συνέχεια («Ο γάμος», «Η Κατοχή») γίνεται μνεία στα χρόνια της γερμανικής κατοχής και στην αθλιότητα που βίωσαν οι άνθρωποι στην Αθήνα. Ενώ αργότερα («Τα μπουλούκια», «Ο Χιώτης»,

«Ο Τσιτσάνης», «Ο έρωτας», «Η άνοδος», «Η αρρώστια», «Η Αμερική», «Το τέλος»), που καλύπτει χρονικά την περίοδο 1944-1957, η αφήγηση εστιάζει στην ζωή της τραγουδίστριας και σε κομβικά για την ίδια κυρίως συμβάντα, χωρίς να λείπουν κάποιες νύξεις στον εμφύλιο που μεσολαβεί.

Η Μαρίκα Νίνου, ή Ευαγγελία Αταμιάν (όπως είναι το κανονικό της όνομα), ζει μια περιπετειώδη ζωή ήδη από τη γέννησή της. Το ίδιο περιπετειώδες είναι και ο θάνατός της από καρκίνο σε ηλικία μόλις 35 χρόνων. Και, προφανώς, μια περιπέτεια είναι και το ενδιάμεσο, δηλαδή όλη της η ζωή. Ταλαιπωρείται, πονάει (σωματικά και ψυχικά), τσαντίζεται, θυμώνει, ερωτεύεται, αγαπάει. Κάνει έναν γάμο καθαρά συμβατικό, στα 17 της χρόνια, από τον οποίο όμως προκύπτει ένα παιδί. Και παρ' όλο που δεν νιώθει έτοιμη να γίνει μητέρα (παιδί ούσα και η ίδια), «το 'θελ[ε] αυτό το παιδί [γιατί] για πρώτη φορά θα είχ[ε] κάτι δικό [της]. Ολοδικό [της]. Κι ας ήτανε παιδί.»³ Στα 21 της, όμως, αποφασίζει να φύγει από τον άντρα της –όπως άλλωστε είχε δηλώσει ότι θα έκανε πριν ακόμα τον παντρευτεί– και ενώ επιθυμεί να ζήσει ελεύθερη, όπως διατυμπανίζει, σχετίζεται με τον Νίκο Νικολαΐδη, θιασάρχη, τον λεγόμενο Νίνο από τον οποίο πήρε και το καλλιτεχνικό της επώνυμο (και το όνομα «Μαρίκα» η μάνα του της το έδωσε). Ο θρυλικός έρωτας, ωστόσο, στη ζωή της ήταν με τον Τσιτσάνη, με τον οποίο ξεκίνησαν σαν καλλιτεχνικό ζευγάρι (ντουέτο στο πάλκο) και κατέληξαν ζευγάρι στη ζωή... όμως «κανονικό» ζευγάρι δεν κατάφεραν να υπάρξουν, ζευγάρι επίσημο και ελεύθερο να χαρεί τον έρωτά του, καθώς και οι δύο είχαν ήδη οικογένειες, και δεν είχαν σκοπό –ή τουλάχιστον ο ένας από τους δυο δεν είχε σκοπό– να τις δι-

1. Δημήτρης Καρατζίας, *Η Τουρκομερίτισσα*, Αιγόκερως, Αθήνα, 2023, σ. 23.

2. Δημήτρης Καρατζίας, ό.π., σ. 11.

3. Καρατζίας, ό.π., σ. 24.

αλύσουν. Κι όμως, ο έρωτας αυτός θα τελειώσει πριν προλάβει να τελειώσει η ζωή της... και θα τελειώσει άσχημα: μονομερώς και με ένα τραγούδι σαν «αποχαιρετιστήριο γράμμα»,⁴ με ένα τραγούδι που της γράφει ο Τσιτσάνης για να διακόψει τον δεσμό τους και που η ίδια καλείται να ερμηνεύσει. «Και το είπ[ε]. Μόνο μια φορά. Μόνο μία. Και το είπ[ε] τέλεια».⁵

Η Μαρίκα αρρωσταίνει. Αρρωσταίνει βαριά. Παθαίνει καρκίνο. Στην αρχή δεν το ξέρει, αλλά ακόμα και όταν το μαθαίνει, συνεχίζει να τραγουδά τα βράδια. Μοιράζει τη ζωή της, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην Αμερική, ανάμεσα σε νοσοκομεία και νυχτερινά κέντρα. Αφενός, διότι το τραγούδι, και μάλιστα το πάλλκο, είναι η ζωή της, αφετέρου, επειδή έχει ανάγκη να δουλέψει για να θρέψει την (ευρύτερη) οικογένειά της. Ο καρκίνος κάνει μεταστάσεις και την κατακτά, η Μαρίκα δεν παραδίδεται και μέχρι τέλους τραγουδάει για να μπορέσει να εξοφλήσει παλιά της χρέη, να κλείσει τρύπες. Δυο μήνες μόνο προτού πεθάνει σταμάτησε να τραγουδά επαγγελματικά.

Το βιβλίο εκδόθηκε στις 30/10/2023 και κυκλοφορεί από τον εκδοτικό οίκο Αιγόκερως. Η Τουρκομερίτισσα ανέβηκε στο θέατρο την περίοδο Μάιος-Ιούνιος 2023 στον Πολυχώρο Vault, με την Ελένη Ουζουνίδου στο ρόλο της Μαρίκας Νίνου και τον Δημήτρη Καρατζιά στον ρόλο του Τζίμη Μάρκου, και η παράσταση αναμένεται να ξανανέβει.

Η Τουρκομερίτισσα διακρίθηκε σε δύο Πανελλήνιους διαγωνισμούς:

Στον 41° λογοτεχνικό διαγωνισμό της Π.Ε.Λ. (2022), όπου βρέθηκε στα οκτώ καλύτερα θεατρικά έργα της χρονιάς, παίρνοντας έπαινο από την Πανελλήνια Ένωση Λογοτεχνών. Στον 3° Πανελλήνιο Διαγωνισμό Πεζογραφίας «ΚΕΦΑΛΟΣ» (2023), όπου και πάλι βρέθηκε στα οκτώ καλύτερα θεατρικά έργα της χρονιάς, παίρνοντας έπαινο από το ιστορικό λογοτεχνικό περιοδικό της Κεφαλονιάς.⁶

Δυο λόγια για τον συγγραφέα:⁷

Ο Δημήτρης Καρατζιάς είναι ηθοποιός, σκηνοθέτης, συγγραφέας και δάσκαλος υποκριτικής. Σπούδασε Δημοσιογραφία – Δημόσιες σχέσεις και Marketing στη Θεσσαλονίκη και υποκριτική στη Δραματική Σχολή Αθηνών του Γ. Θεοδοσιάδη. Από το 2000 εργάζεται ως ηθοποιός στο θέατρο, τον κινηματογράφο, την τηλεόραση και ως σκηνοθέτης θεάτρου, δάσκαλος υποκριτικής και συγγραφέας. Από το 2012 είναι Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Πολυχώρου Vault, που συνδημιούργησε μαζί με τον Μάνο Αντωνιάδη.

4. Καρατζιάς, ό.π., σ. 54.

5. Καρατζιάς, ό.π., σ. 54.

6. Καρατζιάς, ό.π., σ. 9.

7. Παρατίθενται αυτολεξεί από το αφτί του βιβλίου.

Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΤΗΣ ΜΙΕΚΟ ΚΑΒΑΚΑΜΙ: ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΑΡΞΙΑΚΕΣ ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΙΕΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΑΠΩΝΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΓΕΡΑΝΤΩΝΗ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Η σύγχρονη ιαπωνική λογοτεχνία έχει μια ποικιλόμορφη σειρά λογοτεχνικών έργων που αντικατοπτρίζουν το εξελισσόμενο πολιτιστικό, κοινωνικό και πολιτικό τοπίο της Ιαπωνίας. Το μυθιστόρημα της Mieko Kawakami¹ το οποίο δημοσιεύτηκε αρχικά το 2009, μεταφράστηκε στα αγγλικά το 2021 και στα ελληνικά το 2023 από τις εκδόσεις Gutenberg, είναι ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα της σύγχρονης ιαπωνικής λογοτεχνίας που αντανακλά ορισμένες ενδιαφέρουσες τάσεις.

Η ιστορία περιστρέφεται γύρω από τη ζωή ενός νεαρού αγοριού που ονομάζεται «Μάτια» (μαθαίνουμε μόνο το παρατσούκλι του) ο οποίος είναι ανεπιθύμητος στο σχολείο αφού τον εκφοβίζουν. Υφίσταται καθημερινό εκφοβισμό από τα αγόρια της τάξης λόγω του «τεμπέλικου» ματιού του. Ο αφηγητής παρουσιάζεται ως «Μάτια» διότι στα Ιαπωνικά είναι μια αναφορά στο ένα μάτι που κοιτάζει το Λονδίνο και το άλλο στο Παρίσι (Ronpari)². Ωστόσο, η ζωή του παίρνει τροπή όταν γνωρίζει μια κοπέλα που ονομάζεται Κοτζίμα, με την οποία γίνονται φίλοι. Μαζί αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της εφηβείας, της μοναξιάς και του κοινωνικού εξοστρακισμού. Του αφήνει γράμματα κάτω

από το θρανίο του, με αποτέλεσμα η αλληλογραφία να δίνει νόημα στην καθημερινότητά τους. Η Κοτζίμα μέσα από φιλοσοφικές σκέψεις αποκαλύπτει στον «Μάτια» ότι επιλέγει να είναι ατημέλητη και βρώμικη διότι θέλει με αυτό τον τρόπο να θυμάται τον πατέρα της που είναι φτωχός. Υπομένει το μαρτύριο της, φτάνοντας στο σημείο να παραδεχτεί ότι λυπάται τους θύτες και δέχεται τα καθημερινά βασανιστήρια σαν τελετουργίες εξαγνισμού. Η Kawakami στην προσωπική της ιστοσελίδα, αναφέρει πως το Έτσι μίλησε ο Ζαρατούστρα της έδωσε τις ιδέες για τη συγγραφή αυτού του βιβλίου³. Καταθέτει έναν ευρύτερο προβληματισμό για τις έννοιες του καλού και του κακού και ασκεί κριτική στην κοινωνία για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει τους πιο αδύναμους.

Ο τίτλος δημιουργεί στον αναγνώστη το ερώτημα ποιος τελικά είναι αυτός ο παράδεισος. Μπορούμε να πούμε πως υπάρχουν διαφορετικές απόψεις. Για την Κοτζίμα είναι ένας πίνακας σε ένα μουσείο που θέλει να το επισκεφθεί με τον αφηγητή:

Ο Παράδεισος είναι ένας πίνακας με δυο ερωτευμένους που τρώνε τούρτα σ' ένα δωμάτιο με κόκκινο χαλί και ένα τραπέζι. Είναι πανέμορφος. Και το καλύτερο απ' όλα είναι ότι μπορούν να τεντώσουν τους λαιμούς τους προς όποια κατεύθυνση θέλουν και όσο θέλουν. Όπου και αν πάνε, ό,τι και αν κάνουν, τίποτα δεν μπαίνει ποτέ ανάμεσά τους. Δεν είναι ό,τι καλύτερο αυτό;⁴

1. Γεννημένη το 1976 στην Osaka της Ιαπωνίας, έκανε το λογοτεχνικό της ντεμπούτο ως ποιήτρια το 2006. Δημοσίευσε την πρώτη της νουβέλα το 2007. Το μυθιστόρημά της *Breasts and Eggs* έγινε διεθνές best seller το 2020 και όλα τα βιβλία της έχουν μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες. Έχει βραβευθεί με σημαντικά ιαπωνικά βραβεία όπως το Akutagawa, το Tanizaki και το Murasaki Shikibu. Ζει στο Tokyo.

2. Stewart, Jack, *Outrageous Japanese: Slang, Curses and Epithets (Japanese Phrasebook)*, Tuttle Publishing, σελ. 14.

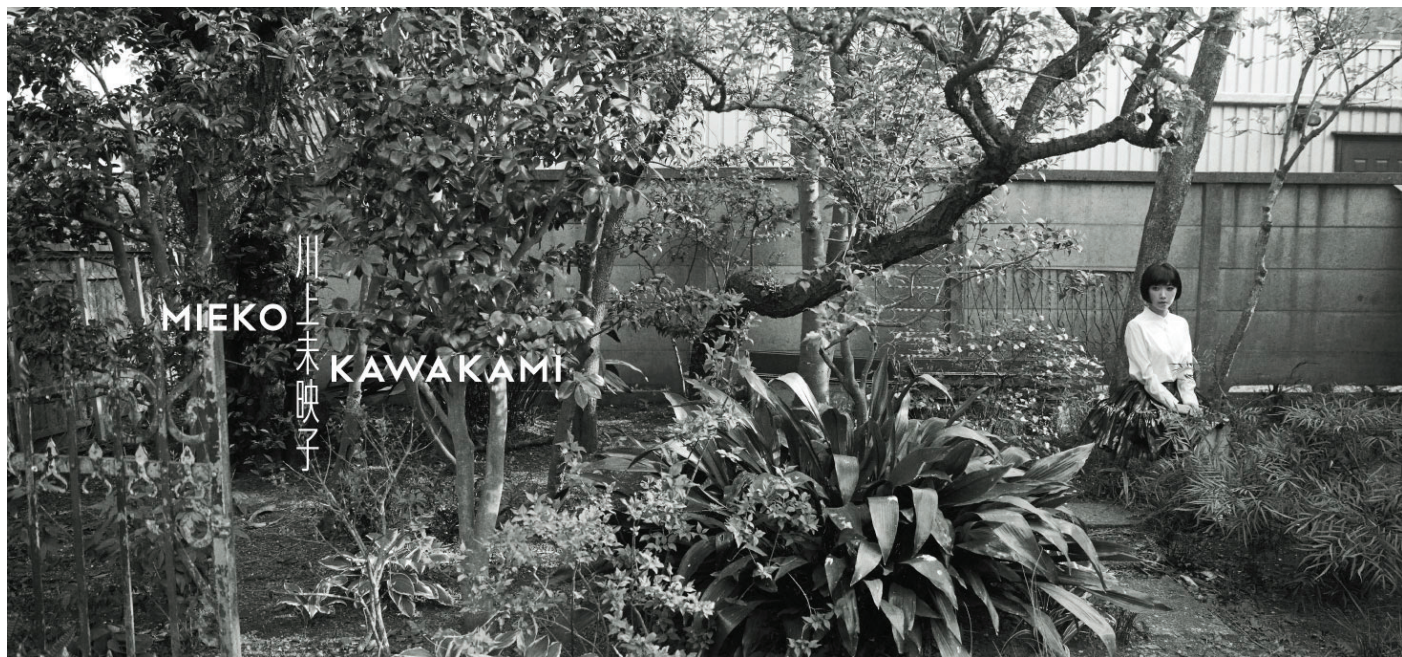
3. «Η ιστορία ενός Ιάπωνα μυθιστοριογράφου για τον εκφοβισμό και τον Νίτσε»: <https://www.newyorker.com/magazine/2021/06/07/a-japanese-novelists-tale-of-bullying-and-nietzsche>

4. Ο Παράδεισος, Kawakami Mieko, εκδ. Gutenberg, 2023, σελ. 68.

Από την άλλη, για τον αφηγητή είναι η «ματιά» του απέναντι στον κόσμο που αντικρίζει για πρώτη φορά βγαίνοντας από το νοσοκομείο. Γρήγορα ο αφηγητής καταλαβαίνει ότι η αντιμετώπιση της Κοτζίμα στα βασανιστήρια τους δεν τον βοηθάει πουθενά και αρχίζει να παίρνει απόσταση από εκείνη. Μια μέρα αποφασίζει να αλλάξει τρόπο αντιμετώπισης. Συναντάει έναν από τους θύτες και του λέει πως αισθάνεται. Τον ρωτάει γιατί του φέρονται βάνανυσα αλλά εκείνος δεν μπορεί να αντιληφθεί αυτά που του εξομολογείται. Το αγόρι γνωρίζοντας ότι τα αντίποινα δεν είναι λύση, αποφασίζει να αλλάξει την κατάσταση που βιώνει. Βρίσκει τη χαμένη του αυτοπεποίθηση νιώθοντας ότι η σιωπή του είναι συννενοχή, χωρίς όμως να βρίσκει ανταπόκριση από το σχολικό περιβάλλον. Μπορεί στον «δυτικό» αναγνώστη να ξενίζει η απουσία τις σχολικής κοινότητας, του διευθυντή και του διδακτικού προσωπικού στα περιστατικά βίας. Η πραγματικότητα όμως διαφέρει και το πολιτιστικό χάσμα Ανατολής και Δύσης είναι εμφανές. Στην Ασία συνηθίζεται να αγνοούν τέτοιου είδους καταστάσεις διότι η ψυχική υγεία είναι ταμπού. Εξάλλου στην Ιαπωνία οι νέοι αντιμετωπίζουν δεκάδες προβλήματα όπως η ακαδημαϊκή πίεση, οι προσδοκίες του γένους (τα αγόρια πιέζονται συχνά να είναι αποφασιστικά και τα κορίτσια να είναι παθητικά) και η κοινωνική απομόνωση. Ακόμη, ο αναγνώστης ίσως από τη μια να σκέφτεται πόσο κινηματογραφικές είναι οι σκηνές αυτές, κι από την άλλη διαπιστώνει ότι πρόκειται για μια πραγματικότητα που βιώνουν πολλά παιδιά (π.χ. τον αναγκάζουν καταπιεί κιμωλίες, κάνουν το σώμα του μπάλα για να παίξουν ποδόσφαιρο, τον κλείνουν σε μια ντουλάπα για ώρες και προσπαθούν να μην του αφήνουν σημάδια χτυπώντας μόνο μια φορά στο ίδιο σημείο).

Το μυθιστόρημα εμβαθύνει σε θέματα ταυτότητας, φιλίας, κοινωνικής απομόνωσης, στο ταξίδι της εφηβείας προς την ενηλικίωση και στη πολυπλοκότητα των ανθρώπινων σχέσεων. Εξερευνά πώς οι χαρακτήρες αντιμετωπίζουν τη σκληρότητα του κόσμου και τρόπους με τους οποίους βρίσκουν παρηγοριά. Τα παραπάνω μοτίβα αντανακλούν την ανακάλυψη του εαυτού και την προσωπική ανάπτυξη που βιώνουν οι χαρακτήρες καθώς μεταβαίνουν από τη νεότητα στην ωριμότητα. Είναι ένα λογοτεχνικό έργο που μπορεί να έχει απήχηση σε αναγνώστες που ενδιαφέρονται για την ανθρώπινη εμπειρία και σε όσους αναζητούν μια ιστορία που εστιάζει στις εσωτερικές ζωές και τα συναισθήματα των χαρακτήρων.⁵

«Όταν λένε ότι τους αηδιάζουν τα μάτια σου, λένε ψέματα. Η αλήθεια είναι ότι φοβούνται. Είναι τρομοκρατημένοι. Δεν εννοώ ότι φοβούνται τα μάτια σου επειδή είναι όπως είναι. Φοβούνται να παραδεχτούν ότι υπάρχει κάτι που δεν καταλαβαίνουν. Από μόνοι τους δεν μπορούν να κάνουν τίποτα.»⁶

5. Μπορείτε εδώ να δείτε την συγγραφέα να διαβάζει από το βιβλίο της στο κανάλι του «The Booker Prizes»:

<https://www.youtube.com/watch?v=07BJyggHyS8>

6. Kawakami Mieko, ό.π., βλ. σελ. 147.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΟΡΡΕΝΧΕΙΜΕΡ: ΕΝΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΟΣ Ή ΜΙΑ ΑΚΟΜΗ ΥΠΕΡΜΕΤΡΑ ΦΙΛΟΔΟΞΗ ΤΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΝΟΛΑΝ;

ΧΑΡΑ ΛΑΓΟΥ

ΥΠΟΨΗΦΙΑ ΔΙΔΑΚΤΩΡ, ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Ο εμβληματικός Κρίστοφερ Νόλαν αφιερώνει τη νέα βιογραφική του ταινία στον «πατέρα» της ατομικής βόμβας, Robert Oppenheimer. Χωρίς να παίρνει ξεκάθαρη θέση απέναντι στα γεγονότα και με μια ωραιοποιητική στάση, σκιαγραφεί όλη την παραφωνία του συστήματος. Ο Νόλαν ισορροπεί σε ένα αφηγηματικό σλάλομ, για να αφηγηθεί τη ζωή αυτής της πολυσχιδούς και ιδιοφυούς προσωπικότητας. Αν και η αφήγηση είναι μη γραμμική, η δραματική δημιουργία είναι σαφής: Το δίλλημα μεταξύ επιστήμης και πολιτικής για ένα σπουδαίο –πλην αμφιλεγόμενο– πρόσωπο της κβαντικής φυσικής.

Οι δύο αφηγηματικοί άξονες διασπούν την ταινία σε δύο ξεχωριστά μέρη. Το πρώτο αφιερώνεται στην αναγνώριση του Oppenheimer (Cillian Murphy) και τον ρόλο του στην επιτυχία του «Προγράμματος Μανχάταν» και το δεύτερο στην καταρράκωσή του. Ο Νόλαν κατασκευάζει ένα περίπλοκο κινηματογραφικό σύμπαν, πιστός στις σκηνοθετικές του αρχές. Ατμόσφαιρα ταινία τρόμου, άναρχη χρονική παρουσίαση γεγονότων, έμφαση στον ήχο πλαισιώνουν τον όγκο πληροφοριών της ταινίας. Χάρβαντ, Κέιμπριτζ, διδακτορικές σπουδές στη Γερμανία και μια θέση στο πανεπιστήμιο του Μπέρκλεϊ, όπου αλ-

λάζει η ζωή του πρωταγωνιστή μετά τη συνάντησή του με έναν ανώτερο αξιωματικό, συνδιαλέγονται με τις τέχνες, τα γράμματα και την εβραϊκή του ταυτότητα του Oppenheimer. Σε ένα κλίμα άκριτου βερμπαλισμού, ο Νόλαν προσπαθεί να χωρέσει το ιστορικό παρελθόν προς ένα ταξίδι ηθικής. Η ταινία βασίζεται στο βιβλίο *American Prometheus: The Triumph and tragedy of J. Robert Oppenheimer* των Kai Bird και Martin J. Sherwin. Ωστόσο, ο Νόλαν σκηνοθετεί με απτό τρόπο τον πνευματικό ενθουσιασμό της εποχής, με τον Αϊνστάιν να δημοσιεύει τη θεωρία της σχετικότητας και τους πίνακες κιμωλίας των αιθουσών του Μπέρκλεϊ γεμάτους υπολογισμούς. Ο σκηνοθέτης με τη σύμμιξη ετερογενών στοιχείων και την πολυπλοκότητα των εικόνων δημιουργεί το πορτρέτο ενός ανθρώπου που συνέβαλε καθοριστικά σε μια εποχή επιστημονικών ανακαλύψεων.

Η πραγματική πρόκληση για τους συντελεστές της ταινίας δεν ήταν η πυρηνική δοκιμή Τρίνιτι, αλλά η αναπαράσταση της ατομικής έκρηξης – υπό άγνωστες συνθήκες – με σκοπό να συγκλονίσει τον θεατή από την ωστική αντίδραση που έχει δρομολογηθεί. Η κινηματογραφική αφήγηση παρασύρει τον θεατή με τις δοκιμασίες που βιώνει ο ήρωας, τόσο αριστοτεχνικά, ώστε ο βομβαρδισμός σε Χιροσίμα και Ναγκασάκι περνά σε δεύτερη μοίρα και καταδεικνύει πόσο γρήγορα ο κόσμος ξεπερνά τη φρίκη πολιτικών εγκλημάτων. Με δύο λόγια, ο Νόλαν σκηνοθετεί, ως άλλος «φυσικός», τη δική του προσωπική εποποιία για τον χωροχρόνο, με βασικό θεμέλιο τον συνδυασμό επιστημών και κοσμοϊστορικών γεγονότων.

NEONI

ΜΟΥΣΙΚΗ

NEONI — ΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ, ΠΟΥ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ YOUTUBE ΕΚΑΝΑΝ ΚΑΡΙΕΡΑ

BENETIA ΣΧΟΙΝΑ
ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΟΣ

Το συγκρότημα NEONI είναι η δημιουργία δύο αδελφών, της Caitlin και της Sid, που γράφουν και τραγουδούν μοναδικά τραγούδια που έχουν αγαπηθεί παγκοσμίως. Τα τραγούδια τους έχουν επενδύσει σειρές και ταινίες, ενώ χρησιμοποιούνται και γίνονται trend σε YouTube και TikTok. Το είδος μουσικής του ακολουθούν είναι κάτι ανάμεσα σε alternative pop και electronic music. Φυσικά ακολούθησαν συνεργασίες και με άλλους καλλιτέχνες. Παρακάτω υπάρχει μια λίστα με τραγούδια που θα σας οδηγήσουν σε φανταστικούς κόσμους και σε επικές μάχες, μέσα σε άλλα! (Μπορείτε να ακούσετε τα τραγούδια και στο Spotify).

Δικά τους τραγούδια:

Darkside, Champion, Giant, Paranoia, Notorious

Συνεργασίες:

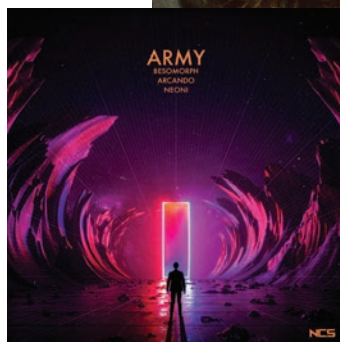
Fallout (Neoni, Unsecret)

Boo Hoo (Neoni, Riell)

Army (Neoni, Besomorph, Arcando)

Royalty (Neoni, Egzod, Maestro Chives)

Ghost Town (Neoni, Layto)

1) Άγ. Ἀρτέμις, 2) Γ. Βαλαβάνης, (ὁ διηγηματογράφος), 3) Γ. Ἀρσένης (τῆς «Ῥοιπύλης Στοιῆς»), 4) Π. Ραυτόπουλος, (ποιητὴς καὶ δι' ἑνὸς ἀπατεῶν καὶ λωποδότη), 5) Π. Νιρβάνας, 6) Γ. Σταματάκης, (ἐπιτηνῆσιος λόγιος), 7) Θ. Βελλιανίτης.

Στη λεζάντα της φωτογραφίας (τέλη του 19ου αιώνα), και με αφορμή τον τέταρτο από αριστερά, διαβάσουμε την περιέργη ιδιότητά του: «ποιητής και διάσημος απατεών και λωποδύτης». Είναι ο Περικλῆς Ραυτόπουλος. Γεννήθηκε το 1864 στην Πάτρα. Υπήρξε γόνος ευκατάστατης οικογένειας. Στις τελευταίες τάξεις του Γυμνασίου, εξέδιδε το λογοτεχνικό περιοδικό Σωκράτης. Αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή της Αθήνας, το 1887. Ας δούμε πώς τον περιγράφει ο φίλος του Παύλος Νιρβάνας στα Φιλολογικά Απομνημονεύματά του: «Νέος, συμπαθητικώτατος, εκλεκτής ανατροφής, από τα καλύτερα σπίτια των Πατρών, γλωσσομαθής, κοσμικώτατος, κομψώτατος στο ντύσιμό του, αριστοκράτης στους τρόπους του, γλυκομίλητος και υποχρεωτικώτατος, είχε γίνει το χαϊδεμένο παιδί της φιλολογικής μας συντροφιάς. Ὑστερ' από λίγα χρόνια, τού ἦτανε γραφτό να καταντήση διεθνῆς λωποδυτική δόξα και να περάση το όνομά του στα απομνημονεύματα του περίφημου αστυνομικού διευθυν-

τού του Παρισίου Γκουρόν». Ο Περικλῆς Ραυτόπουλος είχε, πράγματι, συνεργαστεί με πολλά λογοτεχνικά περιοδικά της εποχής του και είχε ήδη εκδώσει την πρώτη ποιητική συλλογή του (Κρυσταλλώματα). Παραθέτουμε ορισμένα στοιχεία από τη μυθιστορηματική συνέχεια του βίου του¹:

«Τῇ νύχτῃ της 29.10.1887 ο Περικλῆς Ραυτόπουλος κρύβεται στο αναγνωστήριο της Εθνικῆς Βιβλιοθήκης, σε ὄροφο του κτιρίου του Πανεπιστημίου, ὅπου συστεγαζόταν και ἡ Εθνικὴ Νομισματικὴ Συλλογή, και κλέβει ἓνα σημαντικό αριθμὸ νομισμάτων, περί τα 2.000. Καλεῖται ως ὑπόπτος για ἀνάκριση, ἀλλὰ ἀπαλλάσσεται και ἀφήνεται ἐλεύθερος. Ὑστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ, ταξιδεύει στο Παρίσι και πουλά τα κλεμμένα νομίσματα στους παλαιοπώλες Φεαρντάν (Feuardent) και Ρολλέν (Rollin), ἀλλὰ την ἴδια μέρα κρύβεται στο κατάστημά τους και κλέβει τα νομίσματα που εἶχε πουλήσει μαζί με ἄλλα ἀπὸ το ἴδιο κατάστημα, ἀξίας 500 χιλιάδων φράγκων. Συμπεριφέρεται, ὅμως, ερασιτεχνικά – ἀγοράζει ἓνα εἰσιτήριο για τον ἵπποδρομο και πληρώνει για γεύμα σε γνωστὸ εστιατόριο με διακριτὰ νομίσματα ἀπὸ αὐτὰ που εἶχε κλέψει ἀπὸ το κατάστημα των παλαιοπωλῶν». Οι παραλήπτες των νομισμάτων ἐνημερώνουν την αστυνομικὴ διεύθυνση του Παρισίου και τον δ/ντὴ Γκουρόν.

Με τη συνδρομὴ της αστυνομίας Αθηνῶν και της ἐλληνικῆς πρεσβείας στο Παρίσι ἀποδεικνύεται ὅτι τα νομίσματα εἶναι αὐτά, που εἶχαν κλαπεί ἀπὸ το ἀθηναϊκὸ Μουσεῖο. «Ο Ραυτόπουλος δικάζεται και φυλακίζεται για πέντε χρόνια σε γαλλικὴ φυλακή». Στη φυλακὴ μαθαίνει την τέχνη του υποδηματοποιού, και πολλές Γαλλίδες, λόγῳ της δημοσιότητας που εἶχε ἀποκτήσει ἐντῶμεταξὺ ο νεαρὸς πατρινὸς ποιητῆς, «προμηθεύονταν τις γόβες τους ἀπὸ την παραγωγὴ του Ραυτόπουλου». Λέγεται πως ο Ραυτόπουλος πέθανε το 1893 κάπου στην Αμερικὴ, ἀφού, σύμφωνα με μια πληροφορία, «εἶχε διαπράξει μια ἀκόμη κλοπὴ στη Λυὼν ἀμέσως μετὰ την ἀποφυλάκισή του». Κανείς δεν θυμάται την ποίησή του. Και, κυρίως, κανείς δεν πρόλαβε να δει ἐκεῖνες τις θρυλικὲς γόβες.

1. Πηγή: <https://athensreviewofbooks.com/arxeio/teykos114/4225-o-kleptomanis-poiitis>

